

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ : ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2006-2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ/ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

- 1.1 Δημογραφικά στοιχεία Νομού Μεσσηνίας**
  - 1.1.1 Πληθυσμός κατά φύλλο και ομάδες ηλικιών Νομού Μεσσηνίας**
  - 1.1.2 Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών.**
  - 1.1.3 Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα.**
- 1.2 Οικονομικά στοιχεία Νομού Μεσσηνίας**
  - 1.2.1 Ιδρύσεις και Διακοπές επιχειρήσεων στη Μεσσηνία τα έτη 2005 και 2006**
  - 1.2.2 Αναπτυξιακή Φυσιογνωμία-Νομού Μεσσηνίας**
  - 1.2.3 Πρωτογενής Τομέας**
  - 1.2.4 Δευτερογενής Τομέας**
  - 1.2.5 Τριτογενής Τομέας**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- 2.1 Χρηματοδοτούμενα προγράμματα για ΜΜΕ**
  - 2.1.1 Μεταποίηση**
  - 2.1.2 Τουρισμός**
  - 2.1.3. Προώθηση προϊόντων**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

- 3.1 Αντικείμενα/ τομείς επενδυτικών προγραμμάτων**
  - 3.1.1 Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 1.3**
  - 3.1.2 Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 1.5**
  - 3.1.3 Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 3.1**
  - 3.1.4 Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 3.3**
  - 3.1.5 Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 2.1.6**
- 3.2 Προϋπολογισμοί επενδυτικών προγραμμάτων**
  - 3.2.1 Πορεία υλοποίησης δράσεων ενίσχυσης ΜΜΕ στο ΠΕΠ**
- 3.3 Επίδραση στην απασχόληση**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα – μάλλον οικεία στους περισσότερους – αρχικά «ΚΠΣ» σημαίνουν «Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης» και αναφέρονται στο οικονομικό «πακέτο» με το οποίο χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ελληνικό δημόσιο χιλιάδες δημόσια έργα, δράσεις και ιδιωτικές επενδύσεις σε όλη τη χώρα. Το «Γ'» αποδεικνύει ότι η Ελλάδα υλοποιεί το τρίτο κατά σειρά Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη του 2008. Έχουν προηγηθεί το Α' και το Β' ΚΠΣ και πριν τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, που αποτέλεσαν ιστορικά το πρώτο χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω υποστήριξης της χώρας μας στην πορεία της οικονομικής ανάπτυξης και βελτίωσης των υποδομών της.

Το Γ' ΚΠΣ έχει χωριστεί για λόγους καλύτερης διαχείρισης σε 24 Επιχειρησιακά Προγράμματα και το ΠΕΠ Πελοποννήσου είναι ένα από αυτά. Συνεπώς το ΠΕΠ Πελοποννήσου και κάθε άλλο ΠΕΠ είναι μικρότερα «πακέτα» του μεγάλου «πακέτου» που ονομάζεται Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ο όρος «ΠΕΠ» σημαίνει Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με τον προσδιορισμό «περιφερειακό» να καθορίζει ότι το πρόγραμμα αφορά μια διοικητική περιφέρεια της χώρας. Σε κάθε μια από τις 13 ελληνικές περιφέρειες (πχ Δυτικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου κλπ) υλοποιείται ένα ΠΕΠ. Άλλα 11 Επιχειρησιακά Προγράμματα υλοποιούνται σε όλη τη χώρα και αφορούν τομείς παρέμβασης (πχ την ανάπτυξη σιδηροδρομικού δικτύου, την κατασκευή και βελτίωση οδικών αξόνων, λιμανιών και αεροδρομίου κλπ). Με λίγα λόγια κάθε περιφέρεια μπορεί να ωφεληθεί διπλά: Από τα έργα που χρηματοδοτούνται μέσω το δικού της ΠΕΠ και από τα έργα που χρηματοδοτούνται μέσω των «τομεακών» Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η στήριξη, με τη μορφή της άμεσης κεφαλαιουχικής ενίσχυσης, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελεί κρίσιμης σημασίας ζήτημα. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδιαίτερα αυτές που δραστηριοποιούνται στις λιγότερες αναπτυγμένες Περιφέρειες της χώρας, βιώνουν προβλήματα προσαρμοστικότητας και έχουν λιγότερες ευκαιρίες ανάπτυξης έναντι των μεγάλων επιχειρήσεων ή αυτών που δραστηριοποιούνται σε κεντρικό επίπεδο.

Παράλληλα, χαρακτηρίζονται από περιορισμένη δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων, εξαιτίας της αδυναμίας πρόσβασής τους στο χρηματοοικονομικό σύστημα, από έλλειψη τεχνογνωσίας, από αδυναμία επέκτασης σε διευρυμένες αγορές, ενώ συνήθως αντιμετωπίζουν υψηλότερα κόστη παραγωγής και λειτουργίας.

Η επιλογή της στήριξης και ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο αποβλέπει πρωτίστως στην τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, στη διατήρηση θέσεων εργασίας και στη δημιουργία νέων, με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές και την αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι η μελέτη του ΠΕΠ (Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα) μέσω της καταγραφής των προσπαθειών για την ορθολογική κατανομή του αλλά και τις επιπτώσεις που θα επιφέρει στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού και της προώθησης των προϊόντων με απώτερο στόχο την ανάπτυξη της περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Στο κεφάλαιο 1 γίνεται αναφορά στα δημογραφικά και οικονομικά στοιχεία του Νομού Μεσσηνίας. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζονται 3 πίνακες με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. για τη διάρθρωση του πληθυσμού καθώς και 4 πίνακες με στοιχεία από το επιμελητήριο Μεσσηνίας που καταγράφουν τις ιδρύσεις και τις διακοπές των επιχειρήσεων που σημειώθηκαν τα έτη 2005 και 2006 στο Νομό μας. Επιπλέον καταγράφεται η αναπτυξιακή φυσιογνωμία του Νομού και παραθέτονται στοιχεία που αφορούν τον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής.

1.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

1.1.1 Πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών

Από την εξέταση των στοιχείων που βασίζονται στα αποτελέσματα της Απογραφής του 2001 (ΠΙΝΑΚΑΣ 1), προκύπτει ότι συνολικός πληθυσμός του Νόμου Μεσσηνίας είναι 160.700, εκ των οποίων οι 81.316 είναι άντρες και οι 79.384 είναι γυναίκες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Οικογενειακή κατάσταση και ομάδες ηλικιών	2001 Πραγματικός Πληθυσμός		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
Σύνολο	160.700	81.316	79.384
Άγαμοι	51.238	30.295	20.949
10-19	20.861	10.913	9.948
20-24	9.818	5.671	4.147
25-29	6.776	4.470	2.306
30-44	8.662	6.333	2.329
45-64	3.107	2.064	1.043
65 και άνω	2.014	844	1.170
Έγγαμοι	92.182	46.652	45.530
10-19	274	60	214
20-24	1.692	348	1.344
25-29	4.602	1.501	3.101

30-44	26.651	12.257	14.394
45-64	33.935	18.090	15.845
65 και άνω	25.028	14.396	10.632
Χήροι ή Διαζευγμένοι	17.280	4.369	12.911
10-19	19	4	15
20-24	117	38	79
25-29	272	75	197
30-44	1.802	631	1.171
45-64	4.163	1.182	2.981
65 και άνω	10.907	2.439	8.468

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.

1.1.2 Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών.

Από την εξέταση των στοιχείων του (ΠΙΝΑΚΑ 2) προκύπτει ότι ο οικονομικώς ενεργός πληθυσμός είναι 71.636 εκ των οποίων οι 46.004 είναι άντρες και οι 25.632 είναι γυναίκες. Ο μεγαλύτερος αριθμός οικονομικώς ενεργών αντρών (18.076) σημειώνεται στην ηλικία των 30-44 ετών και το ίδιο συμβαίνει με τις γυναίκες με αριθμό (10.737).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Φύλο και Ομάδες ηλικιών	2001 Πραγματικός Πληθυσμός				
	Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός	Οικονομικώς ενεργοί			Οικονομικώς μη ενεργός πληθυσμός
		Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Άνεργοι νέοι	
Σύνολο	71.636	64.238	3.141	4.257	89.064
Άρρενες	46.004	41.630	1.840	2.534	35.312
10-19 ετών	1.382	760	46	576	9.595
20-24 ετών	4.470	3.276	190	1.004	1.587
25-29 ετών	5.533	4.712	258	563	513
30-44	18.076	16.933	752	391	1.145

ΕΤΩΝ					
45-64 ΕΤΩΝ	14.997	14.403	594	0	6.339
65+ΕΤΩΝ	1.546	1.546	0	0	16.133
Θήλεις	25.632	22.608	1301	1723	53.752
10-19 ΕΤΩΝ	656	301	28	327	9.521
20-24 ΕΤΩΝ	2.731	1.919	143	666	2.839
25-29 ΕΤΩΝ	3.494	2.916	192	386	2.110
30-44 ΕΤΩΝ	10.737	9.924	510	303	7.157
45-64 ΕΤΩΝ	7.367	6.901	428	38	12.502
65+ΕΤΩΝ	647	647	0	0	19.623

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.

1.1.3 Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα	2001 Πραγματικός Πληθυσμός		
	Σύνολο	Αρρένες	Θήλεις
Σύνολο	71.636	46.004	25.632
Εργοδότες	7.434	5.531	1.903
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	18.933	14.356	4.577
Μισθωτοί	36.020	22.772	13.248
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	4.992	811	4.181
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	4.257	2.534	1.723
Γεωργία κτηνοτροφία θήρα και δασοκομία, αλιεία	21.814	13.498	8.316
Εργοδότες	681	531	150
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	12.709	9.356	3.353
Μισθωτοί	4.317	3.228	1.089

Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	4.107	383	3.724
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Ορυχεία και λατομεία	65	58	7
Εργοδότες	2	1	1
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	6	6	0
Μισθωτοί	57	51	6
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	0	0	0
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Μεταποιητικές βιομηχανίες	4.427	3.261	1.166
Εργοδότες	760	654	106
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	751	659	92
Μισθωτοί	2.758	1.864	894
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	158	84	74
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού	830	736	94
Εργοδότες	10	10	0
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	7	7	0
Μισθωτοί	811	719	92
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	2	0	2
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Κατασκευές	5.559	5.446	113
Εργοδότες	590	580	10
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	1.349	1.340	9
Μισθωτοί	3.555	3.467	88
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	65	59	6
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων μοτοσυκλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	7.779	4.876	2.903
Εργοδότες	2.948	2.084	864
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	886	704	182

Μισθωτοί	3.632	1.940	1.692
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	313	148	165
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Ξενοδοχεία και εσπιατόρια	3.221	1.877	1.344
Εργοδότες	1.132	821	311
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	199	143	56
Μισθωτοί	1.716	848	868
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	174	65	109
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	3.490	3.170	320
Εργοδότες	233	206	27
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	786	766	20
Μισθωτοί	2.452	2.181	271
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	19	17	2
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, διαχείριση ακίνητης περιουσίας	4.008	1.997	2.011
Εργοδότες	375	255	120
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	884	573	311
Μισθωτοί	2.700	1.151	1.549
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	49	18	31
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	5.078	3.567	1.511
Εργοδότες	25	16	9
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	48	24	24
Μισθωτοί	4.995	3.526	1.469
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	10	1	9
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Εκπαίδευση	3.649	1.441	2.208
Εργοδότες	188	80	108
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	214	96	118

Μισθωτοί	3.242	1.264	1.978
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	5	1	4
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	2.405	804	1.601
Εργοδότες	94	50	44
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	317	203	114
Μισθωτοί	1.990	551	1.439
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	4	0	4
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Λοιπές υπηρεσίες	2.499	1.052	1.447
Εργοδότες	188	91	97
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	344	152	192
Μισθωτοί	1.938	799	1.139
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	29	10	19
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	0	0	0
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	6.812	4.221	2.591
Εργοδότες	208	152	56
Εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό	433	327	106
Μισθωτοί	1.857	1.183	674
Συμβοηθούντα & μη αμειβόμενα μέλη	57	25	32
Δεν δήλωσαν επάγγελμα & νέοι	4.257	2.534	1.723

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε

1.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

1.2.1 Ιδρύσεις και Διακοπές επιχειρήσεων στη Μεσσηνία τα έτη 2005 και 2006

Από την εξέταση των στοιχείων του πίνακα 1 & 2 διαπιστώνουμε ότι οι επιχειρήσεις που ιδρύθηκαν τα έτη 2005 και 2006 είναι 1500. Οι επιχειρήσεις που διέκοψαν τις εργασίες τους την ίδια χρονική περίοδο είναι 871, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα 3 & 4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

2005	ΙΔΡΥΣΕΙΣ							
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ	ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1	64	1	115	284	7	12	484
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ	1	13	1	15	34	0	1	65
ΜΕΛΙΓΑΛΑ	0	5	0	6	20	0	0	31
ΜΕΣΣΗΝΗΣ	0	13	0	23	36	0	0	72
ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ	0	3	0	15	15	0	0	33
ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ	0	5	0	11	23	0	0	39
ΠΥΛΟΥ	1	8	0	4	19	1	0	33
ΣΥΝΟΛΟ	3	111	2	189	431	8	13	757

Πηγή: Επιμελητήριο Μεσσηνίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

2006	ΙΔΡΥΣΕΙΣ							
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ	ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΥΟ								
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	3	47	0	103	287	12	6	458
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ	0	5	0	19	39	1	0	64
ΜΕΛΙΓΑΛΑ	0	8	0	6	18	0	0	32
ΜΕΣΣΗΝΗΣ	0	19	0	16	46	1	1	83
ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ	0	1	0	4	9	0	0	14
ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ	0	9	0	14	21	0	0	44
ΠΥΛΟΥ	1	8	0	14	22	3	0	48
ΣΥΝΟΛΟ	4	97	0	176	442	17	7	743

Πηγή : Επιμελητήριο Μεσσηνίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

2005	ΔΙΑΚΟΠΕΣ							
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ	ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	3	32	4	79	144	7	7	276
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ	0	9	1	10	17	1	0	38
ΜΕΛΙΓΑΛΑ	0	6	0	6	4	0	0	16
ΜΕΣΣΗΝΗΣ	0	8	0	11	18	0	1	38
ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ	0	2	0	5	3	0	0	10
ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ	0	5	0	6	13	0	0	24
ΠΥΛΟΥ	0	4	1	10	19	1	0	35
ΣΥΝΟΛΟ	3	66	6	127	218	9	8	437

Πηγή : Επιμελητήριο Μεσσηνίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

2006	ΔΙΑΚΟΠΕΣ							
	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ	ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	3	39	5	70	153	1	4	275
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ	0	5	1	11	19	0	0	36
ΜΕΛΙΓΑΛΑ	0	2	0	5	4	0	0	11
ΜΕΣΣΗΝΗΣ	0	7	0	12	15	0	0	34
ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ	0	7	0	5	6	0	0	18
ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ	0	6	0	9	20	0	0	35
ΠΥΛΟΥ	0	3	1	9	12	1	0	25
ΣΥΝΟΛΟ	3	69	7	121	229	2	4	434

Πηγή: Επιμελητήριο Μεσσηνίας

1.2.2 Αναπτυξιακή Φυσιογνωμία Νομού Μεσσηνίας

Βασικά Χαρακτηριστικά

ΕΚΤΑΣΗ:2,991 Km ²	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ:160.700	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ:ΚΑΛΑΜΑΤΑ
Α.Ε.Π(2001):8.451,94Euro	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ Α.Ε.Π. ΕΛΛΑΔΑΣ: 1,11%	
ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ. 66,743		
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΕΠ / ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ (%):		
	ΑΕΠ	Απασχόληση
Πρωτογενής τομέας	17,60%	34,95%
Δευτερογενής τομέας	9,40%	14,49%
Τριτογενής τομέας	73,00%	50,56%
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ- ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		
Πρωτογενής τομέας	Ελιά / ελαιόλαδο, σύκα, σταφίδες, πατάτες, ντομάτες.	
Δευτερογενής τομέας	Βιομηχανία τροφίμων & ποτών, κατασκευές, προϊόντα από μη μεταλλικά ορυκτά.	
Τριτογενής τομέας	Εμπόριο, Τουρισμός.	

Πηγή : Περιφέρεια Πελοποννήσου

Βασικά στοιχεία παραγωγής

Α.Ε.Π. Νομού (2001)	8.451,29euro	Συμμετοχή στο ΑΕΠ Ελλάδος:	1,11%
Διάρθρωση του Α.Ε.Π. ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας(2001)			
Τομέας	Επίπεδο νομού	Επίπεδο χώρας	
Πρωτογενής τομέας	17,60%	7,00%	
Δευτερογενής τομέας	9,40%	22,20%	
Τριτογενής τομέας	73,00%	70,80%	
Σύνολο	100,0%	100,0%	

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

1.2.3

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΚΛΑΔΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Έκταση αγροτικής γης :1.302,6 χιλιάδες στρέμματα.

Πεδινή 33,89% Ημιορεινή 25,94% Ορεινή 40,17%	
Κύρια παραγόμενα προϊόντα πρωτογενούς τομέα (2002)	
Προϊόν	Ποσότητα (τόνοι)
Εσπεριδοειδή	36,438
Πατάτες	34,126
Γάλα	16,587
Ντομάτες	14,825
Ελαιόλαδο	21,579

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί σημαντικό τομέα παραγωγής για την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Ο αγροτικός πληθυσμός της Περιφέρειας αντιπροσωπεύει το 11,7% του αγροτικού πληθυσμού της χώρας. Η μείωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα αφορά τόσο το μόνιμο όσο και το εποχιακό εργατικό δυναμικό, αλλά και τα συμβοηθούντα μέλη (τα άτομα της οικογένειας που εργάζονται στην εκμετάλλευση).

Η ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα, στην Περιφέρεια ακολουθεί τις γενικότερες τάσεις σε επίπεδο χώρας. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων στη γεωργία με ηλικία μικρότερη των 35 ετών. Ειδικότερα, στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου σημειώνεται αύξηση της τάξης του 69,4% αυτής της ηλικιακής ομάδας, με παράλληλη μείωση κατά 1,2% των ατόμων ηλικίας μεγαλύτερης των 65 ετών, που απασχολούνται με τη γεωργία. Η σημαντική αυτή μεταβολή δεν μειώνει την ένταση του προβλήματος της δυσμενούς δημογραφικής σύνθεσης των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα, αφού τα άτομα ηλικίας μικρότερης των 35 ετών αποτελούν μόλις το 10% του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων στη γεωργία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat (1997) οι απασχολούμενοι στη γεωργία που δεν έχουν ούτε τη στοιχειώδη γεωργική εκπαίδευση αποτελούν το 99,85% του συνόλου των αρχηγών γεωργικής εκμετάλλευσης της Περιφέρειας και μόλις το 0,01% είναι οι αρχηγοί των εκμεταλλεύσεων με πλήρη γεωργική εκπαίδευση (τουλάχιστον 2 έτη). Τα παραπάνω στοιχεία είναι αντίστοιχα με τη γενικότερη εικόνα της γεωργικής εκπαίδευσης των αρχηγών των εκμεταλλεύσεων σε επίπεδο χώρας.

Όσον αφορά την κατά φύλο κατανομή των αρχηγών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων το ποσοστό των ανδρών είναι σαφώς υψηλότερο έναντι αυτό των γυναικών. Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σταδιακή αύξηση των γυναικών που αναλαμβάνουν τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας όσο και σε επίπεδο χώρας και Ε.Ε. Το 1997 το ποσοστό των γυναικών αρχηγών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου διαμορφώνεται στο 19% έναντι 15,15% που ήταν το 1995, ενώ στη χώρα τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 20,05% το 1997 έναντι 17,1% το 1995 και στην Ε.Ε. 21,1% και 19,6% αντίστοιχα.

Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις της Περιφέρειας αντιστοιχούν στο 10,3% των καλλιεργούμενων εκτάσεων της χώρας. Τα βασικότερα γεωργικά προϊόντα που παράγονται στην Περιφέρεια είναι εσπεριδοειδή (46% της συνολικής παραγωγής της χώρας), ελαιόλαδο (26% της συνολικής παραγωγής της χώρας) και πατάτα (14% της συνολικής παραγωγής της χώρας). Ενώ η κτηνοτροφία διαδραματίζει δευτερεύοντα ρόλο στην Περιφέρεια, τα κυριότερα κτηνοτροφικά προϊόντα που παράγονται είναι το μαλακό τυρί (10,2% της συνολικής παραγωγής της χώρας), το λιωμένο βούτυρο (7,5%), το γάλα (6,4%), και το κρέας (6%). (ΕΣΥΕ).

Το 1998 η αξία της φυτικής παραγωγής ανέρχεται στα 44εκ.Ευρώ, εμφανίζοντας μείωση της τάξης του 14,88%, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αντίθετα, για το ίδιο χρονικό διάστημα, η αξία της ζωικής παραγωγής αυξάνει κατά 4,26% και φτάνει τα 196 εκ Ευρώ.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση προκύπτει ότι ορισμένα από τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, όπως είναι η ηλικία των αρχηγών των εκμεταλλεύσεων, ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων μέσου μεγέθους και η αναλογία φυτικής-ζωικής παραγωγής, βελτιώνονται σταδιακά αλλά απέχουν σημαντικά ακόμα από τα αντίστοιχα εθνικά μεγέθη.

1.2.4

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Αριθμός βιομηχανικών-βιοτεχνικών καταστημάτων (2001):994

Κυριότεροι κλάδοι 2000

Κλάδος	Αξία Πωλήσεων (εκ.Ευρώ)
Βιομηχανία τροφίμων & ποτών	55,61
Κατασκευές	35,94
Κατασκευή άλλων Προϊόντων από μη Μεταλλικά Ορυκτά	11,19

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Οι εξελίξεις στο δευτερογενή τομέα της Περιφέρειας πρέπει να εξετάζονται πάντα σε συνάρτηση με την ιδιαιτερότητα της Περιφέρειας, η οποία έγκειται στην ύπαρξη της βιομηχανικής ζώνης της Αθήνας, η οποία διοικητικά υπάγεται στο Νομό Κορινθίας, όπου είναι εγκατεστημένες βιομηχανικές επιχειρήσεις εθνικής σημασίας και εμβέλειας που δεν σχετίζονται με την οικονομία της Περιφέρειας, όπως είναι τα διυλιστήρια, μεταλλουργικές βιομηχανίες κλπ. Μια δεύτερη ιδιαιτερότητα σχετίζεται με την ύπαρξη στη Μεγαλόπολη δεύτερου σημαντικότερου ενεργειακού κέντρου της χώρας.

Διαχρονικά, η απασχόληση στο δευτερογενή τομέα μειώνεται τόσο σε απόλυτα μεγέθη όσο και σε ποσοστιαία. Η μείωση της απασχόλησης είναι ιδιαίτερα σημαντική στο Νομό Μεσσηνίας που σημειώνεται απώλεια 472 θέσεων εργασίας. Επίσης ενδεικτικό για τη χωρική διάρθρωση της μεταποίησης στην Περιφέρεια είναι η σημασία του Νομού Κορινθίας, που συγκεντρώνει το 60,6% των απασχολούμενων και το 36,8% των μεταποιητικών μονάδων της Περιφέρειας. Το ποσοστό των ακαθάριστων επενδύσεων στη μεταποίηση στο σύνολο των επενδύσεων είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της χώρας(6,5 στην Περιφέρεια έναντι 11,13 για τη χώρα το 1998).

Η κλαδική εξειδίκευση της μεταποίησης δεν διαφοροποιείται και οι βασικοί της κλάδοι είναι η βιομηχανία τροφίμων και ποτών, ξύλου και μη μεταλλικών προϊόντων.

Την ίδια περίοδο (1995-2000), σημειώνεται σημαντική αύξηση της τάξης του 104,6% στην Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής, από 397.170.888 χιλ. δρχ. το 1995 σε 812.856.135χιλ. Δρ το έτος 2000.Τα αντίστοιχα μεγέθη σε επίπεδο χώρας, σημειώνουν επίσης αύξηση κατά 52,9%.Στη διαμόρφωση της Ακαθάριστης Άξιας Παραγωγής της μεταποίησης στη Περιφέρεια.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας υποστηρίζονται από πολλά μέτρα του ΠΕΠ Πελοποννήσου. Αρκετές ενισχύσεις επιχειρηματικών σχεδίων έχουν ήδη ολοκληρωθεί, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν με τους τελευταίους κύκλους προσκλήσεων για την επιχειρηματικότητα.

1.2.5

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κυριότεροι κλάδοι 2001	
Κλάδος	Αριθμός επιχειρήσεων
Εμπόριο	3,866
Ξενοδοχεία (κλίνες) (έτος 2003)	95(κλίνες 6097)
Χερσαίες Μεταφορές Μέσω Αγωγών	424

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Ο τριτογενής τομέας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι ο τομέας που παρουσιάζει τον μεγαλύτερο δυναμισμό. Στον τριτογενή τομέα και ιδιαίτερα στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου παρατηρείται συνεχής ενίσχυση του ρόλου του στην οικονομία της Περιφέρειας. Η εξέταση των Ακαθάριστων Επενδύσεων Πάγιου Κεφαλαίου στον κλάδο κινείται στην Περιφέρεια σε υψηλότερα επίπεδα από το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της χώρας σε όλη τη περίοδο 1995 -1998, συγκεντρώνοντας το υψηλότερο ποσοστό από το σύνολο των κλάδων της Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Στο κεφάλαιο 2 γίνεται αναφορά σε 5 μέτρα τα οποία εντάσσονται στο ΠΕΠ Πελοποννήσου με απώτερο σκοπό την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) .Τα μέτρα 1.3 & 1.5 αναφέρονται στον τομέα της μεταποίησης, τα μέτρα 3.1 & 3.3 αναφέρονται στον τομέα του τουρισμού και το μέτρο 2.1.6 ασχολείται με την προώθηση των προϊόντων.

2.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΜΕ

2.1.1 ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 1.3

Κυρίαρχος σκοπός του μέτρου είναι η διεύρυνση, αλλά και ο εκσυγχρονισμός της μεταποιητικής βάσης της Περιφέρειας, αξιοποιώντας την άμεση γειτνίαση της με την Αττική (παραγωγικό / οικονομικό & πληθυσμιακό κέντρο της Χώρας) αλλά και τις υφιστάμενες και δημιουργούμενες υποδομές οργανωμένων περιοχών υποδοχής μεταποιητικών επιχειρήσεων. Με τις παρεμβάσεις του μέτρου θα δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις & θα εκσυγχρονιστούν οι υφιστάμενες, βελτιώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητά τους, ενώ θα αυξηθεί το πάγιο κεφάλαιο της μεταποίησης στην Περιφέρεια.

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
21	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
1	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
1,3	ΜΕΤΡΟ	Ενίσχυση των υποδομών και της ανταγωνιστικότητας του Επιχειρηματικού Ιστού
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ	Περιφέρεια Πελοποννήσου

	ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	(κυρίως αστικές ημιαστικές περιοχές)
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	MME του μεταποιητικού τομέα
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
161 351	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Επενδύσεις σε φυσικό κεφάλαιο (μηχανήματα και εξοπλισμός, συγχρηματοδότηση κρατικών ενισχύσεων) (80%).Αναβάθμιση και αποκατάσταση τόπων βιομηχανικής και στρατιωτικής χρήσης (20%)

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

ΜΕΤΡΟ 1.5

Βασικός σκοπός του μέτρου είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών ΜΜΕ κυρίως της Περιφέρειας, μέσω του παραγωγικού και διοικητικού τους εκσυγχρονισμού και της αύξησης του πάγιου κεφαλαίου τους.

Κυρίαρχο στοιχείο των δράσεων που περιλαμβάνονται στο μέτρο είναι η ενίσχυση των κλαδικών διασυνδέσεων στην Περιφέρεια και η ενδυνάμωση της εξωστρέφειας της παραγωγής της.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης των ΜΜΕ για την επίτευξη των στόχων / σκοπών του μέτρου προβλέπεται η υποστήριξη των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων για αξιοποίηση συμβουλευτικών υπηρεσιών στους τομείς της οργάνωσης και της εξαγωγικής προσπάθειας με βάση μικρής κλίμακας ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια.

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
21	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ	ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
1	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΓΕΙΤΝΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
1,5	ΜΕΤΡΟ	Επέκταση και εκσυγχρονισμός των ΜΜΕ
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Πελοποννήσου (κυρίως αστικές ημιαστικές και αγροτικές περιοχές)
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Αμιγώς Μεταποιητικές ΜΜΕ , καθώς και εκείνες που δραστηριοποιούνται παράλληλα στον τομέα του εμπορίου και σε λοιπές υπηρεσίες
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2001-2006
161 163	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Επενδύσεις σε φυσικό κεφάλαιο (80%) Υπηρεσίες συμβούλου επιχειρήσεων (20%)

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

2.1.2 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΜΕΤΡΟ 3.1

Βασικός στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία τουριστικών υποδομών υψηλής στάθμης σε ορθολογικά επιλεγμένες περιοχές, με σκοπό την προσέλκυση υψηλού εισοδηματικού επιπέδου τουριστών, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου (μεγέθυνση της διάρκειας παραμονής στην Περιφέρεια), την αύξηση της πληρότητας των καταλυμάτων και την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
21	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
3	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΙΣΧΥΣΗ & ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
3,1	ΜΕΤΡΟ	Ανάπτυξη ιδιωτικών τουριστικών υποδομών
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλοι οι Νομοί της Περιφέρειας Πελοποννήσου (αστικές ημιαστικές & αγροτικές περιοχές)
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (υπάρχουσες και νέες)
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2001-2006
171	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Φυσικές επενδύσεις (κέντρα πληροφόρησης, τουριστικά καταλύματα, εστίαση, μονάδες) (100%)

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

ΜΕΤΡΟ 3.3

Στόχος των δράσεων του συγκεκριμένου μέτρου είναι ο εκσυγχρονισμός και η αναδιοργάνωση της λειτουργίας των τουριστικών επιχειρήσεων (κυρίως των καταλυμάτων), καθώς και άλλων επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα με την εφαρμογή εργαλείων και μέσων νέας τεχνολογίας και την εφαρμογή καινοτομικών μεθόδων, οι οποίες θα αναβαθμίσουν πρώτιστα τις προσφερόμενες τουριστικές υπηρεσίες. Με αυτές τις ενέργειες θα αυξηθεί επίσης η ανταγωνιστικότητα των τουριστικών ΜΜΕ και θα ενισχυθεί το επίπεδο του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας.

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
21	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
3	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΙΣΧΥΣΗ & ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
3,3	ΜΕΤΡΟ	Εφαρμογή καινοτομικών δράσεων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ τουρισμού και λοιπών υπηρεσιών του τριτογενή τομέα
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλοι οι Νομοί της Περιφέρειας Πελοποννήσου (αστικές ημιαστικές & αγροτικές περιοχές)
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Τουριστικές ΜΜΕ (καταλύματα και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις)
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2001-2006
171	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Φυσικές επενδύσεις (κέντρα πληροφόρησης, τουριστικά καταλύματα, εστίαση, μονάδες) (100%)

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

2.1.3. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΜΕΤΡΟ 2.1.6

Βασικός στόχος των δράσεων του μέτρου είναι αφενός η μεταστροφή της αγροτικής παραγωγής της Περιφέρειας προς νέα επώνυμα / βιολογικά προϊόντα, υψηλής ποιότητας, αξιοποιώντας αποτελέσματα της γεωργικής και

κτηνοτροφικής έρευνας και αφετέρου ο προσανατολισμός της προς την καθετοποίηση της πρωτογενούς αγροτικής παραγωγικής διαδικασίας για τη δημιουργία πολλαπλασιαστικών και διαχεόμενων σε μεγάλο χρονικά ορίζοντα αποτελεσμάτων και ωφελειών. Ο εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής σε ανταγωνιστική επιχειρηματική βάση είναι η κυρίαρχη επιλογή όλων των δραστηριοτήτων του μέτρου. Οι επιμέρους στόχοι του μέτρου αφορούν στην αύξηση της παραγωγικότητας του τομέα με αύξηση του κατ' απασχολούμενο αγροτικού προϊόντος, τη βελτίωση της ποιότητας, την προώθηση τοπικών γεωργικών προϊόντων ποιότητας, τη μείωση της υποαπασχόλησης στον τομέα, την προσέλκυση νέων αγροτών.

Αναμένεται δε σημαντική αύξηση του ποσοστού παραγωγής σε επώνυμα / οικολογικά αγροτικά προϊόντα, η οποία σήμερα βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
21	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
2	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ
2.1	ΥΠΟΑΞΟΝΑΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ& ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ
2.1.6	ΜΕΤΡΟ	Εφαρμογή καινοτομικών δράσεων στην αγροτική παραγωγή
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλοι οι Νομοί της Περιφέρειας Πελοποννήσου (αγροτικές περιοχές)
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Φυσικά πρόσωπα(αγρότες), Νομικά πρόσωπα (ΜΜΕ μεταποίησης, σύλλογοι,φορείς)

	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2001-2006
1304 1305	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	Προώθηση γεωργικών προϊόντων ποιότητας στην αγορά (90%) Βασικές υπηρεσίες για την αγροτική οικονομία και τον πληθυσμό(10%)

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΜΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

3.1.1

Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 1.3

Α.ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ στη Δ.Δ του Μέτρου	ΠΟΣΟΣΤΟ στον ΑΞΟΝΑ		ΠΟΣΟΣΤΟ στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ	%Δ.Δ	%Σ.Κ	%Δ.Δ
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ)	13.763.904		5,72%		1,93%	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ)	4.831.781		1,85%	2,10%	0,68%	0,81%
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ)	3.865.000	79,99%	1,48%	1,68	0,54%	0,65%
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	966.781	20,01%	0,37%	0,42%	0,14%	0,16%
Ιδιωτική Συμμετοχή	8.932.123		3,42%		1,25%	
Δανεισμός	0,00		0,00%		0,00%	

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Β. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ/ ΟΙ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΔΕΙΚΤΕΣ

- **Εισαγωγική συνοπτική παρουσίαση υπάρχουσας κατάστασης**

Ο δευτερογενής τομέας είναι ο ισχνότερος παραγωγικός τομέας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, συμμετέχοντας κατά 23,2% στο συνολικό Ακαθάριστο Προϊόν της Περιφέρειας, και απορροφώντας το 16,9% των απασχολούμενων της. Η μεταποίηση συγκεντρώνει το 8% περίπου του συνόλου των απασχολούμενων της Περιφέρειας ενώ το αντίστοιχο μέγεθος σε επίπεδο χώρας ανέρχεται σε 15% περίπου. Παράλληλα δε η απασχόληση στη μεταποίηση της Περιφέρειας παρουσιάζει σημαντική μείωση (22%) σε σχέση με το 1991, εμφανίζοντας πτώση της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας, καθώς και του παγίου κεφαλαίου. Οι μεταποιητικές μονάδες της Περιφέρειας χαρακτηρίζονται κατά κανόνα ως εντάσεως εργασίας, καθώς μειώνεται η ένταση κεφαλαίου σ αυτές και μεταβάλλονται σε μονάδες έντασης εργασίας.

Οι κύριες ειδικεύσεις της Μεταποίησης στην Περιφέρεια αφορούν κυρίως στους κλάδους Τροφίμων και Ποτών, Ξύλου και Μη Μεταλλικών ορυκτών, δηλαδή σε κλάδους που είτε αναφέρονται στην επεξεργασία προϊόντων του πρωτογενή τομέα, είτε στις κατασκευές και η κλαδική διάρθρωσή της δεν παρουσιάζει ουσιαστική αλλαγή τα τελευταία χρόνια. Μικρό ποσοστό των επιχειρήσεων απασχολεί από 10 έως 50 εργαζόμενους, ενώ η συντριπτική πλειονότητα απασχολεί μέχρι 10 εργαζόμενους, αδυνατώντας να πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες αλλαγές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της και την αξιοποίηση επενδυτικών κινήτρων. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι κατά το Β' ΚΟΣ , στο πλαίσιο του ΠΕΠ Πελοποννήσου 1994-1999, ενισχύθηκαν μόνο 15 επενδυτικά σχέδια, εκσυγχρονισμού ή και ίδρυσης - επέκτασης δραστηριοτήτων, ύψους 6,7 δισ. δρχ (19.7 εκατ. ευρώ) υπολειπόμενα σημαντικά του προγραμματισμένου στόχου, αλλά και της ανάγκης αύξησης του επενδεδυμένου παγίου κεφαλαίου στη μεταποίηση της Περιφέρειας.

Η μεταποιητική δραστηριότητα (βιομηχανία - βιοτεχνία) σε ότι αφορά στις μικρές μονάδες που απευθύνονται στην τοπική αγορά χωροθετείται κυρίως εντός των οικισμών, ενώ στον εξωαστικό χώρο έχουν εγκατασταθεί μονάδες

κυρίως κατά μήκος των βασικών αξόνων. Στις παρυφές των αστικών κέντρων και στην εντός σχεδίου περιοχή, συγκεντρώνονται κυρίως μονάδες με έμπορο βιομηχανική δραστηριότητα.

Από πλευράς οργανωμένων περιοχών υποδοχής επιχειρήσεων, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχουν τρεις (3) ΒΙ.ΠΕ., της Τρίπολης, του Μελιγαλά, και της Καλαμάτας, εκ των οποίων στις τελευταίες δύο δεν έχουν εγκατασταθεί επιχειρήσεις. Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο ενισχύθηκε η αναβάθμιση της ΒΙ.ΠΕ. Τρίπολης, χωρίς όμως να ολοκληρωθούν οι βασικές υποδομές της (κυρίως οι σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος).

- **Καθορισμός και αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Μέτρου, του στόχου/ων του και ανάλυση της συνέπειας/συνάφειάς του ως προς τους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται.**

Οι δράσεις που προβλέπονται στο μέτρο αφορούν στην ενίσχυση των ιδιωτικών μεταποιητικών επενδύσεων, οι οποίες αναφέρονται στον Αναπτυξιακό Νόμο για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη στους τομείς κυρίως της μεταποίησης αλλά και του εμπορίου και λοιπών υπηρεσιών του τριτογενή τομέα της Περιφέρειας. Στο πλαίσιο του μέτρου θα εντάσσονται οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις που ιδρύουν, επεκτείνουν ή εκσυγχρονίζουν μονάδες εγκατεστημένες στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προσέλκυση ιδιωτικών μεταποιητικών επενδύσεων για επιχειρήσεις που θα εγκατασταθούν κυρίως σε οργανωμένες περιοχές υποδοχής επιχειρήσεων, αξιοποιώντας τα κίνητρα γι' αυτό το σκοπό. Παράλληλα, προβλέπονται μικρής κλίμακας δράσεις για τη βελτίωση των χώρων υποδοχής επιχειρήσεων (Β.Ε.ΠΕ.), οι οποίες ήδη λειτουργούν και αποτελούν σύγχρονους χώρους υποδοχής για τις νέες επιχειρήσεις ή για μετεγκατάσταση των υπάρχουσων μονάδων, καθώς επίσης και δράσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα της Περιφέρειας.

Κυρίαρχος σκοπός του μέτρου είναι η διεύρυνση, αλλά και ο εκσυγχρονισμός της επιχειρηματικής βάσης της Περιφέρειας, αξιοποιώντας την άμεση γεινίαση της με την Αττική(παραγωγικό / οικονομικό & πληθυσμιακό κέντρο της Χώρας) αλλά και την υφιστάμενη / λειτουργούσα υποδομή οργανωμένης περιοχής υποδοχής μεταποιητικών επιχειρήσεων. Με τις παρεμβάσεις του μέτρου θα δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις & θα εκσυγχρονιστούν οι υφιστάμενες, βελτιώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητά τους, ενώ θα αυξηθεί το πάγιο κεφάλαιο της μεταποίησης στην Περιφέρεια. Στο μέτρο μπορεί επίσης να ενταχθεί εκθεσιακό κέντρο, με στόχο τη δημιουργία συνθηκών προβολής των μεταποιητικών κυρίως προϊόντων της Περιφέρειας, για την ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής.

Οι δράσεις ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων και διευκόλυνσης της εγκατάστασης τους σε οργανωμένες περιοχές υποδοχής που επίσης θα βελτιωθούν στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου, σε άμεση συνέργεια με τις δράσεις αναβάθμισης των δομών και των μηχανισμών λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που ενισχύονται από το μέτρο 1.5. του Άξονα, θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την αναδιάρθρωση του Μεταποιητικού τομέα της Περιφέρειας προς την κατεύθυνση δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας, τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και την ενίσχυση της απασχόλησης στον τομέα της μεταποίησης. Η μείωση των χρονοαποστάσεων, ως αποτέλεσμα των παρεμβάσεων στις μεταφορικές υποδομές (Μέτρα 1.1. και 1.2.), θα διευκολύνει την ανάπτυξη παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα επιτρέψουν τη μέγιστη δυνατή κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων και την αξιοποίηση επενδυτικών ευκαιριών στο μεταποιητικό τομέα, συμβάλλοντας στη συνολική ανάπτυξη της Περιφέρειας.

- **Ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων του μέτρου και σημαντικότητα ως προς την επίτευξη του στόχου του Μέτρου**

Μεγάλο βαθμό σημαντικότητας για την επίτευξη του στόχου του μέτρου έχει η ενίσχυση κυρίως των μεταποιητικών επιχειρήσεων, αλλά και επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα προς την κατεύθυνση της υλοποίησης

δραστηριοτήτων με υψηλή προστιθέμενη αξία, ενώ ιδιαίτερη σημασία για την αναδιοργάνωση του επιχειρηματικού ιστού της Περιφέρειας έχει και η προώθηση επενδύσεων σε νεοϊδρυόμενες εταιρικές ή ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και σε εκείνες που δεν έχει παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε προσέλκυση επενδύσεων για καινοτομικά προϊόντα, προϊόντα που παράγονται με νέες τεχνολογίες, καθώς επίσης και για προϊόντα που συνδέουν τους τρεις παραγωγικούς τομείς της οικονομίας της Περιφέρειας, ιδιαίτερα του πρωτογενή τομέα, των κατασκευών και της τουριστικής δραστηριότητας.

Σημαντικές για την επίτευξη των στόχων του μέτρου έστω και μικρής κλίμακας είναι οι δράσεις βελτίωσης και αναβάθμισης των ήδη λειτουργουσών οργανωμένων περιοχών εγκατάστασης επιχειρήσεων (Β.Ε.ΠΕ.). Οι δράσεις αυτές, αφενός θα συνεισφέρουν στη στήριξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας, αφετέρου θα συμβάλλουν στην προστασία του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος. Η συνεισφορά στη δημιουργία υποδομής προβολής των μεταποιητικών, κυρίως, προϊόντων της περιοχής, η σκοπιμότητά του και ο βαθμός σημαντικότητας του θα προσδιοριστούν από την αναγκαία σχετική μελέτη που θα εκπονήσουν οι ενδιαφερόμενοι εν δυνάμει τελικοί δικαιούχοι.

- **Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων & ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις.**
- Στο μέτρο προβλέπονται τρεις ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων, όπου η πρώτη φορά.
- Σε επενδύσεις του Αναπτυξιακού νόμου για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη και δράσεις για την ίδρυση και αναβάθμιση / εκσυγχρονισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στους τομείς κυρίως της μεταποίησης, αλλά και του εμπορίου και λοιπών υπηρεσιών του τριτογενούς τομέα της Περιφέρειας.

Η δεύτερη κατηγορία πράξης αφορά στη βελτίωση των βασικών

υποδομών στις υφιστάμενες οργανωμένες περιοχές εγκατάστασης επιχειρήσεων (Β.Ε.ΠΕ.) και δύναται να περιλαμβάνει τα αναφερόμενα στο Ν. 3190/03, Άρθρο 20., όπως αυτό εκάστοτε τροποποιείται.

Η τρίτη ενδεικτική κατηγορία πράξης αφορά στη δημιουργία εκθεσιακής υποδομής.

Στο πλαίσιο αυτών των παρεμβάσεων, είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν επενδύσεις του Αναπτυξιακού Νόμου με δαπάνες από την 1.1.2000 που έχουν εγκριθεί κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις κατά την περίοδο που καλύπτει το Γ' ΚΠΣ, σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Καν(ΕΚ) 1260/99

- **Ποσοτικοποίηση στόχων Μέτρου - Δείκτες πραγματοποίησης (εκροών) - Αναμενόμενα αποτελέσματα - Επιπτώσεις-Καθορισμός Δεικτών Επίδοσης για 2003**

Ο αρχικός στόχος του μέτρου ήταν να ενισχυθούν 30 επιχειρήσεις το 2006. Βάση όμως στοιχείων της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την πορεία υλοποίησης του Μέτρου 1.3, τελικά ενισχύθηκαν 32 επιχειρήσεις. Επιπλέον ο αναμενόμενος στόχος για τις νέες θέσεις εργασίας ήταν 170, για το έτος 2006 και τελικά δημιουργήθηκαν 185 νέες θέσεις εργασίας.

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ*	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ	ΑΡ.	18	16	30
ΑΡΙΘΜΟΣ Β.Ε.Π.Ε ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΤΟΥΝ	ΑΡ.	3		3
Β. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ				
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ	ΑΝΘΡΩ			170

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	ΠΟΕΤΗ			
Γ. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ				
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΑΡ.			30

*Υλοποίηση ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Β' ΚΠΣ

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Γ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το πλαίσιο εφαρμογής των παρεμβάσεων του μέτρου που αφορούν στην ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων, καθορίζεται από τον Αναπτυξιακό Νόμο 2601/98 όπως αυτός εκάστοτε εφαρμόζεται και τροποποιείται ή αντικαθίσταται, καθώς και από σειρά υπουργικών Αποφάσεων εκδίδονται για την εφαρμογή του.

Οι δράσεις του μέτρου που αφορούν παρεμβάσεις σε Β.Ε.ΠΕ. θα υλοποιηθούν σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες παρεμβάσεις που θα γίνουν μέσα από το Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» (Μέτρο 1.1). Για το λόγο αυτό απαιτείται συντονισμός μεταξύ των οργάνων Διοίκησης του Ε.Π.Α.Ν. και του ΠΕΠ Πελοποννήσου, προκειμένου οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις του μέτρου να επικεντρώνονται σε τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας υποδομές, ενώ οι παρεμβάσεις του Ε.Π.Α.Ν. θα καλύπτουν εθνικής εμβέλειας υποδομές. Συγκεκριμένα, η υλοποίηση των συγκεκριμένων παρεμβάσεων θα γίνει από τις Υπηρεσίες της Περιφέρειας Πελοποννήσου και τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, όπου θα καλέσουν τους εν δυνάμει Τελικούς Δικαιούχους μέσω προκηρύξεων, με βάση το θεσμικό πλαίσιο του Ν. 2545/97, όπως εκάστοτε ισχύει.

Για την ανάπτυξη άλλων επιχειρηματικών υποδομών πλην ΒΕΠΕ (εκθεσιακό κέντρο), θα εφαρμοστεί ο Κανονισμός 1260/1999, άρθρο 29, παρ. 4α, ενώ για την αξιολόγησή τους απαιτείται μελέτη κόστους οφέλους.

3.1.2.

Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 1.5

Α.ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ στη Δ.Δ του Μέτρου	ΠΟΣΟΣΤΟ στον ΑΞΟΝΑ		ΠΟΣΟΣΤΟ στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ	%Δ.Δ	%Σ.Κ	%Δ.Δ
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ))	39.775.471		15,22%		5,57%	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ)	17.729.872		6,78%	7,70%	2,48%	2,96%
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ)	13.910.000	78,46%	5,32%	6,04%	1,95%	2,32%
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	3.819.871	21,54%	1,46%	1,66%	0,53%	0,64%
Ιδιωτική Συμμετοχή	22.045.600		8,43%		3,09%	
Δανεισμός	0,00		0,00%		0,00%	

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

**Β. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ /ΟΙ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥ-
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ- ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΔΕΙΚΤΕΣ**

- Εισαγωγική συνοπτική παρουσίαση υπάρχουσας κατάστασης

Η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων της Περιφέρειας απασχολεί μέχρι 10 εργαζόμενους, ενώ μικρό ποσοστό απασχολεί από 10 έως 50 εργαζόμενους. Τα τελευταία χρόνια, ο ήδη ισχνός μεταποιητικός επιχειρηματικός ιστός της Περιφέρειας παρουσιάζει έντονη φθίνουσα πορεία

με αποτέλεσμα τη συρρίκνωσή του σε προϊόν και σε απασχόληση. Οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν σήμερα ιδιαίτερα έντονη την πίεση του ανταγωνισμού, εξ αιτίας της αδυναμίας τους να εκσυγχρονισθούν υιοθετώντας σύγχρονες μεθόδους παραγωγής και τυποποίησης και ανταγωνιστικές πρακτικές προώθησης / προβολής και εμπορίας των προϊόντων τους, γεγονός που οδηγεί στην ανάγκη στήριξής τους με δράσεις που δίνουν έμφαση στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών, στη σύγχρονη διοίκηση και οργάνωση, στην ανάπτυξη διαφοροποιημένων προϊόντων και την ενίσχυση της εξωστρέφειάς τους.

Οι δυνατότητες διασύνδεσης του πρωτογενή τομέα με τη μεταποιητική και εμπορική δραστηριότητα για παραγωγή υψηλής ποιότητας και καινοτομικής επεξεργασίας παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων και οι μικρές αποστάσεις από την Αττική και από τις κύριες πύλες της χώρας, αποτελούν ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα για την Περιφέρεια, τόσο για την προώθηση των προϊόντων της μεταποίησης, όσο και για την εξεύρεση της αναγκαίας τεχνικής / συμβουλευτικής στήριξης και κατάλληλων φορέων σχεδιασμού, διαχείρισης και υλοποίησης για τις δράσεις διεύρυνσης και εκσυγχρονισμού της παραγωγικής και διοικητικής δραστηριότητας της μεταποίησης.

Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (1994-1999) οι παρεμβάσεις για ενίσχυση των ΜΜΕ ήταν σχετικά περιορισμένες, τόσο από το ΠΕΠ Πελοποννήσου, όσο και από τα ανάλογα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του Β' ΚΠΣ ή των αντίστοιχων Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, παρά τη μεγάλη ζήτηση από τον επιχειρηματικό ιστό της Περιφέρειας. Ο περιορισμένος βαθμός ενίσχυσης οφείλεται αφ' ενός στην καθυστέρηση έναρξης αυτών των παρεμβάσεων, αφ' ετέρου στο χαμηλό ύψος των διατιθέμενων κονδυλίων για τέτοιου είδους παρεμβάσεις.

- **Καθορισμός και αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Μέτρου, του στόχου / ων του και ανάλυση της συνέπειας / συνάφειάς του ως προς τους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται.**

Οι δράσεις του μέτρου αναφέρονται στην ενίσχυση των ΜΜΕ (αμιγώς μεταποιητικών, καθώς και εκείνων που δραστηριοποιούνται παράλληλα με την μεταποίηση και στους τομείς του εμπορίου και των λοιπών υπηρεσιών), για τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής, διοικητικής και οργανωτικής λειτουργίας τους.

Παράλληλα ενισχύονται οι αναγκαίες επενδύσεις σε φυσικό κεφάλαιο (κυρίως μηχανολογικό εξοπλισμό), προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι εκσυγχρονισμού της παραγωγικής, διοικητικής και οργανωτικής λειτουργίας των ΜΜΕ.

Στο πλαίσιο του μέτρου εντάσσονται επίσης δράσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας και προβολής του συγκριτικού πλεονεκτήματος των τοπικών οικονομιών και της Περιφέρειας Πελοποννήσου, μέσω της συλλογικής προώθησης κλαδικών και τοπικών προϊόντων με στόχο την αξιοποίηση υφιστάμενων και νέων /αναδυόμενων αγορών.

Βασικός σκοπός του μέτρου είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ (μεταποιητικών κυρίως της Περιφέρειας, μέσω του παραγωγικού και διοικητικού τους εκσυγχρονισμού και της αύξησης του πάγιου κεφαλαίου τους.

Κυρίαρχο στοιχείο των δράσεων που περιλαμβάνονται στο μέτρο είναι η ενίσχυση των τομεακών και κλαδικών διασυνδέσεων στην Περιφέρεια και η ενδυνάμωση της εξωστρέφειας της παραγωγής της. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, προβλέπεται η κατάρτιση Γενικού Σχεδίου (Master Plan) προώθησης και προβολής των δυναμικών κλάδων, προϊόντων και υπηρεσιών της Περιφέρειας, με πόρους της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος.

Οι δράσεις αναβάθμισης των δομών και των μηχανισμών λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αξιοποίησης νέων μεθόδων οργάνωσης και διοίκησης, προώθησης και προβολής των προϊόντων της Περιφέρειας σε άμεση συνέργια με τις δράσεις ενίσχυσης των επενδύσεων και διευκόλυνσης της εγκατάστασής τους σε οργανωμένες περιοχές υποδοχής τους, οι οποίες περιλαμβάνονται στο μέτρο 1.3 του Άξονα Προτεραιότητας 1, αναμένεται να επιδράσουν θετικά στην ανταγωνιστικότητα του μεταποιητικού τομέα. Η υλοποίηση έργων στις μεταφορικές υποδομές που θα βελτιώσουν σημαντικά την προσβασιμότητα της Περιφέρειας μειώνοντας τις χρονοαποστάσεις προς τη Μητροπολιτική Περιφέρεια της Αττικής, θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις

άμεσης προώθησης των προϊόντων της προς τις κύριες πηγές κατανάλωσης και ανάπτυξης παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αυξάνουν την εξωστρέφεια της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας, με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα ως προς την αύξηση του προϊόντος και του κατά κεφαλήν εισοδήματος και ως εκ τούτου της ενδυνάμωσης και ενίσχυσης του κοινωνικοοικονομικού ιστού της.

- **Ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων του Μέτρου και σημαντικότητα ως προς την επίτευξη του στόχου του μέτρου**

Για την επίτευξη της αύξησης της ανταγωνιστικότητας του επιχειρηματικού ιστού της Περιφέρειας, άμεση προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση των δράσεων που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό της οργανωτικής και διοικητικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, ενώ ακολουθούν αυτές που στοχεύουν στον παραγωγικό εκσυγχρονισμό τους. Η βασική προτεραιότητα των δράσεων του μέτρου αναφέρεται στο τρίπτυχο ποιότητα - νέες τεχνολογίες - περιβάλλον.

Σημαντική επίσης προτεραιότητα του μέτρου είναι η ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων προκειμένου να εκσυγχρονισθούν παραγωγικά και διοικητικά έτσι ώστε να ενδυναμωθούν και να λειτουργήσουν ανταγωνιστικά στο περιβάλλον τους. Απαραίτητη προϋπόθεση δε της ενίσχυσης των επιχειρήσεων, είναι η τεκμηρίωση των αναγκών τους, των στόχων τους και των προοπτικών τους.

- **Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων & ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις.**

Στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου προβλέπονται οι εξής πέντε βασικές κατηγορίες πράξεων:

1. Άυλες ενέργειες, όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες και υποστήριξη για τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής, οργανωτικής και διοικητικής λειτουργίας των ΜΜΕ όλων των κλάδων και κυρίως των μεταποιητικών.

2.Ενίσχυση για την αναβάθμιση του παραγωγικού τους εξοπλισμού ή την προμήθεια νέου, ώστε να βελτιώσουν τα επιχειρηματικά τους αποτελέσματα και να ισχυροποιήσουν την πρόσβασή τους σε αγορές υψηλών προδιαγραφών, σε συνδυασμό με τη διοικητική, οργανωτική και παραγωγική βελτίωση της λειτουργίας τους.

3.Δράσεις συλλογικής προώθησης και προβολής των προϊόντων της Περιφέρειας, με στόχο την ανταγωνιστική παρουσία τους σε υφισταμένες και νέες / αναδυόμενες αγορές.

4.Δημιουργία και Εγκατάσταση ΜΜΕ.

5.Άυλες ενέργειες, για την μεταφορά τεχνολογίας, μέσω απόκτησης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας (κατά την έννοια του Άρθρου 2 παρ. Δ του Κανονισμού (ΕΚ) 70/2001 ή/ και του Άρθρου 5γ του Κανονισμού (ΕΚ) 364/2004), άδεια εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας ή τεχνικών γνώσεων που δεν είναι κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, οι δράσεις που ενισχύονται αναφέρονται στα εξής:

- Ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας της παραγωγικής διαδικασίας ή /και των προϊόντων σύμφωνα με τα πρότυπα της σειράς ISO και HACCP (Σύστημα Ανάλυσης Επικινδυνότητας - Κρίσιμων Σημείων Ελέγχου)
- Ενσωμάτωση τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον, ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά τα πρότυπα της σειράς ISO 14000, προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων προστασίας του περιβάλλοντος
- Ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιρίων

- Μηχανήματα - εξοπλισμός (προμήθεια καινούριου σύγχρονου παραγωγικού εξοπλισμού για τον εξορθολογισμό , διαφοροποίηση ή εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας, προμήθεια και εγκατάσταση νέου τεχνολογικού εξοπλισμού φιλικού προς το περιβάλλον, προμήθεια μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων και πρώτων υλών εντός του χώρου παραγωγής).
- Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας του περιβάλλοντος (κατασκευή εγκαταστάσεων και προμήθεια εξοπλισμού περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας)
- Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας αποκλειστικά για τις ανάγκες της μονάδας (δράσεις για την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στο πλαίσιο της εξοικονόμησης ή/ και υποκατάστασης συμβατικής ενέργειας, δράσεις για την εξοικονόμηση ύδατος)
- Συστήματα αυτοματοποίησης (προμήθεια και εγκατάσταση καινούργιων και σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης, διαχείρισης και ελέγχου των παραγωγικών και διοικητικών διαδικασιών και της μεταφοράς και αποθήκευσης προϊόντων και πρώτων υλών εντός του ευρύτερου παραγωγικού χώρου, προμήθεια ή ανάπτυξη και εγκατάσταση ειδικού λογισμικού και εξοπλισμού πληροφορικής, υποδομές και λογισμικό για τηλεργασία και τηλεεκπαίδευση).
- Δικαιώματα τεχνογνωσίας (π.χ. αγορά, άδεια χρήσης, royalties, κλπ.)
- Συλλογική προβολή και προώθηση προϊόντων. (μελέτες και διερεύνηση νέων αγορών, προωθητικές ενέργειες κλπ)
- **Ποσοτικοποίηση στόχων Μέτρου - Δείκτες πραγματοποίησης (εκρμών) -Αναμενόμενα αποτελέσματα – Επιπτώσεις**

Ο αρχικός στόχος του μέτρου, ήταν να ενισχυθούν 220 επιχειρήσεις το 2006. Βάση όμως στοιχείων της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την πορεία υλοποίησης του μέτρου 1.5, στη διάρκεια των 2 πρώτων προσκλήσεων ενισχύθηκαν τελικά 157 επιχειρήσεις. Επιπλέον ο αναμενόμενος στόχος για τις νέες θέσεις εργασίας ήταν 700, για το έτος 2006 και τελικά δημιουργήθηκαν 338 νέες θέσεις εργασίας.

Α.ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ*	ΣΤΟΧΟΣ 2003**	ΣΤΟΧΟΣ 2006
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ	ΑΡ.			220
Β.ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ				
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΝΘΡΩ ΠΟΕΤΗ			700
Γ.ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ				
	ΑΡ.			50

* Εκτίμηση η οποία αφορά στη λήξη του ΠΕΠ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ του Β'ΚΠΣ

** Συμπληρώνεται για τους Δείκτες Επίδοσης του Προγράμματος

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Γ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Οι δράσεις του μέτρου που αφορούν σε ιδιωτικές ενισχύσεις υλοποιούνται μέσω προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος του τελικού δικαιούχου προς τους σχετικούς δυνητικούς αποδέκτες και υλοποιούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 70/2001 όπως εκάστοτε ισχύει, τις σχετικές και ΚΥΑ τον αντίστοιχο Οδηγό Εφαρμογής που εκδίδεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Σχετικά με τις δράσεις συλλογικής προώθησης και προβολής προϊόντων, η

ΕΥΔ του Επιχειρησιακού Προγράμματος θα εκπονήσει σχετική μελέτη Γενικού Σχεδίου προώθησης και προβολής των δυναμικών κλάδων της Περιφέρειας, με πόρους της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος, το οποίο θα καταλήγει σε Επιχειρησιακό Σχέδιο που θα προβλέπει ενέργειες για τους επιλεγμένους δυναμικούς κλάδους.

Στη συνέχεια, η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης, θα εκδήλωσης ενδιαφέροντος τους δυνητικούς αναδόχους να υλοποιήσουν το Επιχειρησιακό Σχέδιο

3.1.3

Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 3.1

Α ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ στη Δ.Δ του Μέτρου	ΠΟΣΟΣΤΟ στον ΑΞΟΝΑ		ΠΟΣΟΣΤΟ στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ	%Δ.Δ	%Σ.Κ	%Δ.Δ
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ)	38.106.662		39,01%		5,34%	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ)	14.406.661		14,75%	21,87%	2,02%	2,41%
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ)	11.505.000	79,86%	11,78%	17,47%	1,61%	1,92%
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	2.901.661	20,14%	2,97%	4,41%	0,41%	0,48%
Ιδιωτική Συμμετοχή	23.700.000		24,26%		3,32%	
Δανεισμός	0,00		0,00%		0,00%	

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Β. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΟΙ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΔΕΙΚΤΕΣ

- **Εισαγωγική συνοπτική παρουσίαση υπάρχουσας κατάστασης**

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης του Τουρισμού σε διάφορες δραστηριότητες (πολιτιστικός τουρισμός, οικοτουρισμός, χειμερινός τουρισμός, περιηγητικός τουρισμός,) κυρίως λόγω των σημαντικών αρχαιολογικών της χώρων, οι οποίοι δεν έχουν σε σημαντικό βαθμό αξιοποιηθεί, της φυσικής ομορφιάς, του ανάγλυφου της περιοχής και της θαυμάσιας σύνθεσης και ποικιλίας των τοπίων, αλλά και της γειτνίασής της με την Αθήνα.

Ωστόσο, το ενδογενές αυτό δυναμικό της Περιφέρειας παραμένει κατά μεγάλο βαθμό ανεκμετάλλευτο και ο τομέας του τουρισμού παρουσιάζει τάσεις μείωσης, ιδιαίτερα όσον αφορά τις διανυκτερεύσεις (μείωση κατά 7% το 1998 σε σχέση με το 1990), καθώς και τις πληρότητες των ξενοδοχειακών καταλυμάτων, ενώ χαρακτηρίζεται από την πλειονότητα των υποδομών σε καταλύματα χαμηλής τάξης, αλλά και χαμηλής ποιότητας στις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Ιδιαίτερα όσον αφορά στα τουριστικά καταλύματα κατά τη δεκαετία του '90 εμφανίζεται μια μικρή αύξηση των κλινών της τάξης του 10%, με αντίστοιχη αύξηση των μονάδων κατά 4%. Η αύξηση όμως αυτή οφείλεται σε μια σημαντική αύξηση των κλινών κατηγορίας Γ', με παράλληλη μείωση των κλινών κατηγορίας Β', ΔΙ και Ε'. Σε γενικές γραμμές, η κυρίαρχη κατηγορία κλινών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι η Γ', εφόσον αντιπροσωπεύει το 40% του συνολικού αριθμού των τουριστικών κλινών της Περιφέρειας. Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά του σχετικά χαμηλού επιπέδου ποιότητας των τουριστικών υποδομών της Περιφέρειας σε καταλύματα, αλλά και του πολύ αργού ρυθμού ανάπτυξής του, όταν για πολλά χρόνια η τουριστική υποδομή της Περιφέρειας αντιπροσωπεύει ένα πολύ χαμηλό ποσοστό στο σύνολο της

Χώρας.

Παρ' όλα αυτά, σύμφωνα με τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας, τη γεωμορφολογία της και τη γεωγραφική της θέση, σε συνδυασμό με το εξωγενές οικονομικό περιβάλλον η προοπτική ανάπτυξής της στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην τουριστική δραστηριότητα, βασιζόμενη όμως σε ένα νέο τουριστικό πρότυπο, στο οποίο θα κυριαρχεί ο ήπιος εναλλακτικός τουρισμός, εστιασμένος στον ορεινό φυσιολατρικό, τον πολιτιστικό τουρισμό και τον αγροτουρισμό.

Παράλληλα όμως, λόγω της μεγάλης έκτασης των ακτών της Περιφέρειας, οι οποίες προσφέρονται για ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού, μια άλλη κατεύθυνση της τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας είναι η ορθολογική αξιοποίηση των παράκτιων περιοχών της για ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, μέσα σ' ένα πλαίσιο αυστηρής χωροθέτησης των τουριστικών μονάδων, για προσφορά υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, με απόλυτο σεβασμό στην περιβαλλοντική προστασία των παράκτιων ζωνών.

Με βάση αυτά τα χαρακτηριστικά και την πολιτική, η στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας εστιάζεται στη δημιουργία προϋποθέσεων για συμπληρωματικές τουριστικές δραστηριότητες, τόσο μεταξύ ορεινού/θεματικού τουρισμού και θαλάσσιου τουρισμού, όσο και μεταξύ τουριστικών δραστηριοτήτων και άλλων παραγωγικών/οικονομικών δραστηριοτήτων.

- **Καθορισμός και αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Μέτρου, του στόχου/ων του και ανάλυση της συνέπειας/συνάφειάς του ως προς τους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται.**

Με δεδομένο ότι ο βασικός / στρατηγικός αναπτυξιακός στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η ορθολογική και βιώσιμη ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, οι παρεμβάσεις προς αυτή την κατεύθυνση είναι άμεσης προτεραιότητας και σχετικά μεγάλης έντασης.

Για τη διεύρυνση και βελτίωση της ποιότητας των τουριστικών υπηρεσιών απαιτείται η κινητοποίηση της επιχειρηματικής βάσης και η προσέλκυση ιδιωτικών τουριστικών επενδύσεων σε καταλύματα, αλλά και σε άλλες τουριστικές δραστηριότητες στις περιοχές που δεν έχει αναπτυχθεί ο τουρισμός, τόσο για την ίδρυση, όσο και για τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων, ενώ στις ήδη τουριστικές περιοχές είναι αναγκαία η ενίσχυση των ιδιωτών για εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση των τουριστικών επιχειρήσεών τους. Σ' αυτού του είδους τις δράσεις συγκαταλέγονται η ενίσχυση για ίδρυση ή/ και εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων υψηλής τάξης, η δημιουργία μονάδων αθλητικού ή/ και συνεδριακού τουρισμού και γενικότερα μονάδων / συγκροτημάτων ποικίλων τουριστικών δραστηριοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του μέτρου περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες δράσεων:

- Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων στα πλαίσια του Αναπτυξιακού Νόμου 2601/98 όπως εκάστοτε εφαρμόζεται και τροποποιείται ή αντικαθίσταται, σύμφωνα με την κατάταξη των περιοχών - ζωνών με βάση την ισχύουσα εθνική νομοθεσία και τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις περί κινήτρων για δημιουργία, ή/ και εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων υψηλής κατηγορίας και προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου ποιότητας, η οποία λαμβάνει υπόψη της και τη φέρουσα ικανότητα των τουριστικών περιοχών της Περιφέρειας.
- Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων (ΜΜΕ) κυρίως για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων ξενοδοχείων και campings σύμφωνα με τον Καν. 70/2001, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει. . Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών, ιδιαίτερα εκείνων που είναι συναφείς προς τον τουρισμό.

Βασικός στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία τουριστικών υποδομών υψηλής στάθμης σε ορθολογικά επιλεγμένες περιοχές, με σκοπό την

προσέλκυση υψηλού εισοδηματικού επιπέδου τουριστών, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου (μεγέθυνση της διάρκειας παραμονής στην Περιφέρεια), την αύξηση της πληρότητας των καταλυμάτων και την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Στους παραπάνω στόχους συντελούν η γενικότερη βελτίωση των βασικών υποδομών της Περιφέρειας, οι οποίες θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 1, καθώς και η ανάδειξη και αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων (Μέτρο 3.2), αφού αποτελούν βασικό παράγοντα ανάπτυξης της τουριστικής δραστηριότητας. Η ενίσχυση των ιδιωτικών τουριστικών επενδύσεων σε καταλύματα και εναλλακτικές μορφές τουρισμού, με σκοπό τη δημιουργία υψηλότερων αποδόσεων του κλάδου -ποιοτικά και ποσοτικά- είναι σε άμεση συνέργια με τις δράσεις διοικητικού και λειτουργικού εκσυγχρονισμού που περιλαμβάνονται στο μέτρο 3.3, καθώς και με τις δράσεις προβολής του τουριστικού προϊόντος που περιλαμβάνονται στο μέτρο 3.4.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη φέρουσα ικανότητα των υπό ανάπτυξη περιοχών που βρίσκονται σε περιοχές Natura 2000.

- **Ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων του Μέτρου και σημαντικότητα ως προς την επίτευξη του στόχου του Μέτρου.**

Ιδιαίτερη έμφαση και προτεραιότητα θα δοθεί στον ποιοτικό εκσυγχρονισμό των τουριστικών επιχειρήσεων, κυρίως ξενοδοχείων και campings. Επίσης προτεραιότητα θα δοθεί στην αξιοποίηση παραδοσιακών και αξιόλογων αρχιτεκτονικά κτισμάτων, με τη μετατροπή τους σε τουριστικά καταλύματα υψηλής τάξης.

Αμέσως επόμενης προτεραιότητας η ενίσχυση δημιουργίας νέων κλινών υψηλής με παράλληλη δημιουργία συμπληρωματικών τουριστικών και πολιτιστικών εξυπηρετήσεων

- Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων και ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις

Στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου προβλέπονται ενδεικτικά οι εξής κατηγορίες πράξεων:

- Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων στα πλαίσια του Αναπτυξιακού Νόμου 2601/98, όπως αυτός εκάστοτε εφαρμόζεται και τροποποιείται ή αντικαθίσταται για την ίδρυση ή επέκταση μικρής κλίμακας ξενοδοχειακών μονάδων
- Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες στα πλαίσια του Αναπτυξιακού Νόμου 2601/98, όπως αυτός εκάστοτε εφαρμόζεται και τροποποιείται ή αντικαθίσταται
- Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων για τον ποιοτικό εκσυγχρονισμό καταλυμάτων, που εντάσσονται στον Αναπτυξιακό Νόμο Ν. 2601/98, όπως αυτός εκάστοτε εφαρμόζεται και τροποποιείται ή αντικαθίσταται) και τη διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με την προσθήκη νέων εξυπηρετήσεων.
- Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων (ΜΜΕ) για τον εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων και Κατασκηνώσεων σύμφωνα με τον Καν. 70/2001, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.
- Ενίσχυση της δημιουργίας ή / και εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι αυτές συμβάλουν εν γένει, άμεσα ή /και έμμεσα, στην ανάπτυξη / βελτίωση και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας.

Στο πλαίσιο των παραπάνω παρεμβάσεων δύναται να χρηματοδοτηθούν επενδύσεις του Αναπτυξιακού Νόμου με δαπάνες από την 1.1.2000 που έχουν ήδη εγκριθεί κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και έχουν

δημοσιονομικές επιπτώσεις κατά την περίοδο που καλύπτει το Γ' ΚΠΣ, σύμφωνα με το Άρθρο 52 του ΚΑΝ(Εκ) 1260/99.

- **Ποσοτικοποίηση στόχων Μέτρου - Δείκτες πραγματοποίησης (εκροών) - Αναμενόμενα αποτελέσματα – Επιπτώσεις**

Ο αρχικός στόχος του μέτρου ήταν να ενισχυθούν 125 του επιχειρήσεις βάση του (ΚΑΝ 70) το έτος 2006. Βάση όμως στοιχείων της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την πορεία υλοποίησης του μέτρου 3.1, τελικά ενισχύθηκαν 94 επιχειρήσεις. Παράλληλα ο στόχος του μέτρου 3.1 για τις επιχειρήσεις που θα ενισχύονταν μέσω του αναπτυξιακού νόμου το έτος 2006 ήταν 30, ενώ τελικά ενισχύθηκαν 51 νέες επιχειρήσεις. Επιπλέον ο αναμενόμενος στόχος για τις νέες θέσεις εργασίας ήταν 640 κατά την υλοποίηση του μέτρου, για το έτος 2006, και τελικά δημιουργήθηκαν 400 νέες θέσεις εργασίας. Όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών κλινών ο στόχος για το 2006 ήταν 3.848 ενώ τελικά εκσυγχρονίστηκαν 6.115 τουριστικές κλίνες. Ο στόχος για τη δημιουργία νέων τουριστικών κλινών το έτος 2006 ήταν 450 αλλά κατά την υλοποίηση του μέτρου τελικά δημιουργήθηκαν 290 νέες τουριστικές κλίνες.

A. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003*	ΣΤΟΧΟΣ 2006
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΕΣ (ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ/ ΒΕΛΤΙΩΣΗ)	ΑΡ.	31.000		3.848
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΕΣ (ΝΕΕΣ)	ΑΡ.	31.000		450
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ (ΚΑΝ 70)	ΑΡ.	650		125
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ (ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ)	ΑΡ.	650		30
B. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ				
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΕΣ (ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ / ΒΕΛΤΙΩΣΗ)	%			13
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΕΣ (ΑΥΞΗΣΗ)	%			1,5
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΝΘΡΩΠΟΕΤΗ			640

Γ. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ				
ΘΕΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΠΟΥ	ΑΡ.	50

*Συμπληρώνεται για τους Δείκτες Επίδοσης του Προγράμματος

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Γ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το πλαίσιο εφαρμογής των προτεινόμενων δράσεων καθορίζεται από τον Αναπτυξιακό Νόμο 2601/98, όπως εκάστοτε εφαρμόζεται και τροποποιείται ή αντικαθίσταται και από τον Κανονισμό 70/2001 όπως εκάστοτε ισχύει, τις σχετικές ΚΥΑ και τον Οδηγό Εφαρμογής του Υπουργείου Οικονομίας και οικονομικών.

Οι Δράσεις του μέτρου που αφορούν σε ιδιωτικές ενισχύσεις υλοποιούνται μέσω προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος του τελικού δικαιούχου προς τους σχετικούς δυνητικούς αποδέκτες.

3.1.4

Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 3.3

Α.ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ στη Δ.Δ του Μέτρου	ΠΟΣΟΣΤΟ στον ΑΞΟΝΑ		ΠΟΣΟΣΤΟ στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ	%Δ.Δ	%Σ.Κ	%Δ.Δ
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ)	14.576.270		14,92%		2,04%	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ)	6.456.270		6,61%	9,80%	0,90%	1,08%
Κοινοτική Συμμετοχή	5.100.000	78,99%	5,22%	7,74%	0,71%	0,85%

(ΕΤΠΑ)						
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	1.356.270	21,01%	1,39%	2,06%	0,19%	0,23%
Ιδιωτική Συμμετοχή	8.120.000		8,31%		1,14%	
Δανεισμός	0,00		0,00%		0,00%	

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Β. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ/ ΟΙ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΔΕΙΚΤΕΣ

- Εισαγωγική συνοπτική παρουσίαση υπάρχουσας κατάστασης

Οι περισσότερες από τις τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου, εκτός ορισμένων ολιγάριθμων ξενοδοχειακών μονάδων, λειτουργούν μέχρι σήμερα στο πλαίσιο της παραδοσιακής / οικογενειακής δομής και οργάνωσης, με αποτέλεσμα τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα τους και τη φθίνουσα οικονομική εξέλιξη. Με δεδομένο ότι δεν έχουν εκπονηθεί οι αντίστοιχες μελέτες σε επίπεδο Περιφέρειας, δεν υπάρχουν στοιχεία της υφισταμένης κατάστασης της επιχειρηματικής βάσης των λοιπών τουριστικών επιχειρήσεων εκτός ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Παρ' όλα αυτά, με βάση στοιχεία εθνικού επιπέδου, τα οποία είναι βέβαιο ότι είναι περισσότερο θετικά από τα αντίστοιχα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, διαπιστώνεται ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων δεν αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και λειτουργίες, οι οποίες συνιστούν σημαντικό παράγοντα και μέσο βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας στην παγκοσμιοποιημένη τουριστική αγορά. Αν ληφθεί υπόψη ότι το 70% των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων και κατ' επέκταση σε μεγαλύτερο ποσοστό οι τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου, είναι χαμών οργανωτικών επιδόσεων και συγχρόνως μικρού έως πολύ μικρού μεγέθους, δε δύναται εύκολα να αξιοποιήσουν επαρκώς τις νέες τεχνολογίες και καινοτομίες του τουριστικού τομέα και της κοινωνίας της πληροφόρησης. Ως εκ τούτου οι επιχειρήσεις αυτές αρκούνται στην τυποποιημένη, χαμηλών απαιτήσεων-και κατ'ακολουθία μειωμένων τιμών-πρόσφορα υπηρεσιών, με αποτέλεσμα το χαμηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας

τους, τη συρρίκνωση τους και τη δημιουργία αλυσιδωτών προβλημάτων στον τουριστικό τομέα της Περιφέρειας, αλλά και στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων της Περιοχής.

- **Καθορισμός και αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Μέτρου, του στόχου/ων του και ανάλυση της συνέπειας/συνάφειάς του ως προς τους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται.**

Για την αποτελεσματικότερη παρέμβαση στον τομέα του Τουρισμού, του οποίου η ανάπτυξη είναι ο κυρίαρχος στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας, σε συνάρτηση με την ανάπτυξη των λοιπών υπηρεσιών απαιτείται ο εκσυγχρονισμός και η υψηλού επιπέδου οργάνωση και λειτουργία των τουριστικών και λοιπών επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα. Για την αναδιοργάνωση της λειτουργίας τους, απαιτείται έντονη παρέμβαση και ενίσχυση της εισαγωγής και εφαρμογής καινοτομικών διαδικασιών λειτουργίας και οργάνωσης, έτσι ώστε στο άμεσο μέλλον να επιτευχθούν υψηλού επιπέδου τουριστικές υπηρεσίες με αυξημένη απόδοση.

Ένα μέρος των δράσεων του μέτρου (το οποίο αντιπροσωπεύει 1 εκατ. ΕΥΡΩ δημόσιας δαπάνης) αναφέρεται στην Κοινωνία της Πληροφορίας και αφορά κυρίως σε δημιουργία δικτύων διάχυση της πληροφόρησης, αφενός μεταξύ των τουριστικών και λοιπών επιχειρήσεων, αφετέρου για τη πληροφόρηση των τουριστών και λοιπών χρηστών των ενισχυόμενων υπηρεσιών.

Στόχος των δράσεων του συγκεκριμένου μέτρου είναι ο εκσυγχρονισμός και η αναδιοργάνωση της λειτουργίας των τουριστικών επιχειρήσεων (κυρίως των καταλυμάτων), καθώς και άλλων επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα με την εφαρμογή εργαλείων και μέσων νέας τεχνολογίας και την εφαρμογή καινοτομικών μεθόδων, οι οποίες θα αναβαθμίσουν πρώτιστα τις προσφερόμενες τουριστικές υπηρεσίες. Με αυτές τις ενέργειες θα αυξηθεί επίσης η ανταγωνιστικότητα των τουριστικών ΜΜΕ και θα ενισχυθεί το επίπεδο του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας.

Ιδιαίτερα μέσα από καινοτομικές ενέργειες και όχι αποκλειστικά από έργα υποδομής, ως αποτέλεσμα αναμένεται η δημιουργία ενός ανταγωνιστικού και

σύγχρονου τριτογενούς επιχειρηματικού ιστού της Περιφέρειας, ο οποίος θα πρωταγωνιστεί στην ανάπτυξή της. Ο λειτουργικός και διοικητικός εκσυγχρονισμός των μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων, με τη χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών και τη συμμετοχή τους σε δίκτυα, θα συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση ολόκληρου του πλέγματος των τουριστικών δραστηριοτήτων της Περιφέρειας. Με την εφαρμογή καινοτομικών δράσεων προσδοκείται η σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, δημιουργία του αναγκαίου και ικανού πυρήνα σύγχρονων μονάδων που θα λειτουργήσουν προωθητικά για τη συνολική ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, ο οποίος αποτελεί έναν από τους δύο τομείς στους οποίους θα στηριχθεί η ανάπτυξη ολόκληρης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

- **Ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων του Μέτρου και σημαντικότητα ως προς την επίτευξη του στόχου του Μέτρου.**

Προτεραιότητα των μέτρου αποτελούν τα ακόλουθα.

- Η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων ή υπηρεσιών από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό και λοιπό τριτογενή τομέα, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και η διεξόδωση σε νέες /αναδυόμενες αγορές.
- Η μεταφορά και η προσαρμογή υψηλής τεχνολογίας στον κλάδο του τουρισμού και σε συναφείς με αυτόν δραστηριότητες.
- Ο εκσυγχρονισμός της υποδομής και των λειτουργικών και διοικητικών διαδικασιών των ΜΜΕ κυρίως με εργαλεία και μέσα νέων τεχνολογιών ή/ και με εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων.
- **Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων & ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις, με την έννοια των προτεραιοτήτων του Μέτρου**

Οι δράσεις που ενισχύονται στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αναφέρονται ενδεικτικά στα εξής:

- Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων (ΜΜΕ) για τον εκσυγχρονισμό τουριστικών καταλυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των campings.,

σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 70/2001, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει

- Ενίσχυση νέων Μικρομεσαίων Τουριστικών Επιχειρήσεων για πραγματοποίηση κοινών δράσεων, οι οποίες στοχεύουν στην ποιοτική αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών.
- Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα για εκσυγχρονισμό των λειτουργικών και διοικητικών διαδικασιών, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με δυνατότητα εφαρμογής νέων τεχνολογιών / καινοτομιών και αξιοποίηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας Ως τέτοιες δράσεις, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, μπορούν να είναι:
  - ανάπτυξη συστημάτων ηλεκτρονικού εμπορίου και ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων (EDI)
  - διασύνδεση με internet και intranet, με στόχο την προσέλκυση νέων πελατών αλλά και τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των τουριστικών ΜΜΕ, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της ανάπτυξης τοπικών ή / και εσωτερικών και διεθνών δικτύων συνεργασίας.
  - οριζόντια συνεργασία (cluster) τουριστικών επιχειρήσεων, διασύνδεση, συμπράξεις, ανάπτυξη δικτύων μεταξύ υφιστάμενων τουριστικών επιχειρήσεων.
  - ανάπτυξη και διαχείριση ειδικών μορφών τουρισμού και εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος με τη χρήση πολυμέσων, infokiosks κλπ.
  - Ανάπτυξη ή / και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, ή / και συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας.
- **Ποσοτικοποίηση στόχων Μέτρου - Δείκτες πραγματοποίησης (εκρών) -Αναμενόμενα αποτελέσματα –Επιπτώσεις**

Ο αρχικός στόχος του μέτρου ήταν να ενισχυθούν 72 τουριστικές επιχειρήσεις για καινοτόμες δράσεις το 2006. Βάση όμως στοιχείων της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την πορεία υλοποίησης του μέτρου 3.3, στη διάρκεια των 2 πρώτων προσκλήσεων, ενισχύθηκαν τελικά 7 επιχειρήσεις. Επιπλέον ο αναμενόμενος στόχος για τις νέες θέσεις απασχόλησης κατά τη λειτουργία ήταν 17, για το έτος 2006 ενώ τελικά δημιουργήθηκαν 8 νέες θέσεις εργασίας. Επίσης εκσυγχρονίστηκαν συνολικά 218 τουριστικές κλίνες.

Α.ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003*	ΣΤΟΧΟΣ 2006
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡ.	650		72
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΕΣ (ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ/ ΒΕΛΤΙΩΣΗ)		31000		
Β.ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ				
ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΜΕ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ	%			11,5
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΝΘΡΩΠ ΟΕΤΗ			224
Γ. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ				
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΑΡ.			17

*Συμπληρώνεται για τους Δείκτες Επίδοσης του Προγράμματος

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Γ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Οι Δράσεις του μέτρου που αφορούν σε ιδιωτικές ενισχύσεις υλοποιούνται μέσω προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος του τελικού δικαιούχου προς τους σχετικούς δυνητικούς αποδέκτες και υλοποιούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 70/2001 όπως εκάστοτε ισχύει, τις σχετικές ΚΥΑ και τον αντίστοιχο Οδηγό Εφαρμογής που εκδίδεται από το Υπουργείο Οικονομίας και οικονομικών

3.1.5

Τεχνικό Δελτίου Μέτρου 2.1.6.

Α.ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ στη Δ.Δ του Μέτρου	ΠΟΣΟΣΤΟ στον ΑΞΟΝΑ		ΠΟΣΟΣΤΟ στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ	%Δ.Δ	%Σ.Κ	%Δ.Δ
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ)	12.574.641		5,49%		1,76%	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ)	5.991.235		2,62%	3,39%	0,84%	1,00%
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΤΠΑ)	4.792.988	80,00%	2,09%	2,72%	0,67%	0,80%
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	1.198.247	20,00%	0,52%	0,68%	0,17%	0,20%
Ιδιωτική Συμμετοχή	6.583.406		2,87%		0,92%	
Δανεισμός	0,00		0,00%		0,00%	

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Β. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ /ΟΙ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥ-

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ- ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΔΕΙΚΤΕΣ

- **Εισαγωγική συνοπτική παρουσίαση υπάρχουσας κατάστασης**

Η αγροτική παραγωγή της Περιφέρειας Πελοποννήσου έχει παραδοσιακό χαρακτήρα, ο οποίος χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μικρών πυρήνων ανάπτυξης οικολογικών / βιολογικών προϊόντων, αλλά και από φθίνουσα παραγωγική εξέλιξη, έντονη υποαπασχόληση και πτώση της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας στη μεταποίηση των παραγόμενων προϊόντων.

Η πρωτογενής παραγωγή κυριαρχείται από φυτικά προϊόντα, τα οποία αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης / διάθεσης στην εθνική και διεθνή αγορά (εσπεριδοειδή και ελαιόλαδο) προσανατολισμένα στη στήριξη και προστασία της ΚΑΠ, τόσο κατά την παραγωγή, όσο και κατά τη μεταποίηση και διάθεση. Η κτηνοτροφική παραγωγή παραμένει στάσιμη και σε χαμηλό επίπεδο εκσυγχρονισμού παραγωγής και εμπορίας -ενώ μαζί με τη δασική και αλιευτική παραγωγή- συμβάλλει λιγότερο από το 50% στη διαμόρφωση του αγροτικού εισοδήματος, σε σχέση προς τη γεωργική, χωρίς να αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας ως προς το ανάγλυφο των εδαφών της και τη δυνατότητα παραγωγής ποιοτικών κτηνοτροφικών προϊόντων συμπληρωματικά με τη φυτική παραγωγή

Σημαντικότερες γεωργικές βιομηχανίες είναι ψυγεία, εργοστάσια χυμοποίησης και τυποποίησης εσπεριδοειδών, σταφιδοεργοστάσια, οινοποιεία, αποθήκες και εργοστάσια συντήρησης σπυροκηπευτικών. ο όγκος παραδοσιακών και σύγχρονης τεχνολογίας, θερμοκηπίων βρίσκεται στη Λακωνία και Μεσσηνία. Η εκμηχάνιση της αγροτικής παραγωγής είναι αρκετά σημαντική.

Η διεθνοποίηση των αγορών, καθώς και η αλλαγή του καταναλωτικού προτύπου των κατοίκων της Πελοποννήσου λόγω βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου, αλλά και οι αυξημένες απαιτήσεις των τουριστών / επισκεπτών, έχουν ως αποτέλεσμα, παραδοσιακά προϊόντα που στήριζαν ή/ και συνεχίζουν να στηρίζουν σε μεγάλο βαθμό τον παραγωγικό ιστό της Περιφέρειας να κινδυνεύουν να υποκατασταθούν από αντίστοιχα εισαγόμενα.

Αντίθετα, οι παραγωγικές μονάδες της Περιφέρειας δεν έχουν κατορθώσει να επωφεληθούν αντίστοιχα, κερδίζοντας νέες αγορές εντός και εκτός Ελληνικού, Ευρωπαϊκού ή Διεθνούς χώρου.

Με τη σημερινή και μελλοντική όμως διαμορφούμενη κατάσταση, όπως οι μικρές χρονοαποστάσεις από την Απική και από τις κύριες πύλες της χώρας, σε συνδυασμό με την ίδρυση Πανεπιστημίου στην Πελοπόννησο, αποτελούν ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα της Περιφέρειας, για την προώθηση και διάθεση των προϊόντων της, ενώ διευκολύνει την εξεύρεση της αναγκαίας στήριξης σε τεχνογνωσία και των κατάλληλων φορέων σχεδιασμού, διαχείρισης και υλοποίησης για δράσεις παραγωγής και προώθησης των αγροτικών της προϊόντων, εφόσον αυτά καταστούν επώνυμα και ποιοτικά.

- **Καθορισμός και αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του Μέτρου, του στόχου/ων του και ανάλυση της συνέπειας/συνάφειάς του ως προς τους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται.**

Οι δράσεις που περιλαμβάνονται στο συγκεκριμένο μέτρο, έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής παραγωγής της Περιφέρειας, με εστίαση κυρίως στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των παραγόμενων αγαθών, ενισχύοντας το σχεδιασμό, την καινοτομία και την προσαρμοστικότητα στα μεταβαλλόμενα σήματα της ζήτησης.

Έτσι, στο πλαίσιο του μέτρου ενισχύονται δραστηριότητες έρευνας αγοράς σχετικά με τις νέες ανάγκες, απαιτήσεις και προτιμήσεις των καταναλωτών στον κλάδο των τροφίμων και ποτών, με στόχο την αποθάρρυνση της παραγωγής πλεονασματικών προϊόντων, την αναδιάρθρωση της αγροτικής εκμετάλλευσης προς τα είδη και τις μεθόδους καλλιέργειας που προτιμά το καταναλωτικό κοινό και την ανάπτυξη νέων προϊόντων ή την τροποποίηση χαρακτηριστικών υπαρχόντων (συσσκευασία, σήμανση, ετικετοποίηση, βάρος συσκευασίας, χαρακτηριστικά αναγνώρισης / ιχνηλάτησης προϊόντος, κ.ά.) με σημαντικά μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία.

Ενισχύεται η εφαρμογή των αποτελεσμάτων της γεωργικής και κτηνοτροφικής έρευνας στην πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή των αγροτικών προϊόντων, με χρήση νέων ή βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής και τεχνολογιών επεξεργασίας της πρώτης ύλης (για την ανάδειξη των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών της και τη δημιουργία περισσότερο εύγευστων ή/ και νέων ποιοτικών προϊόντων).

Συνοδευτικά, ενισχύεται ο σχεδιασμός της παραγωγής, αλλά και της μεταποίησης νέων, διαφοροποιημένων με διαδικασίες σήμανσης, επώνυμων προϊόντων ποιότητας και η προπαρασκευή αιτήσεων για την αναγνώριση ονομασιών προέλευσης ή για πιστοποιητικά ιδιοτυπίας, σύμφωνα με τους σχετικούς κοινοτικούς κανονισμούς.

Ενισχύεται επίσης η ανάπτυξη συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, όπως η σειρά 150 9000 και συστημάτων HACCP, για την πιστοποίηση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και η ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά 150 14001, για την εμπλοκή των μηχανισμών της αγοράς στον οικολογικό αναπροσανατολισμό της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την αποφυγή του περιβαλλοντικού κόστους, τόσο για τους πολίτες, όσο και για τους παραγωγούς / μεταποιητές

Τέλος, στο πλαίσιο της ενημέρωσης των αγροτών και των μεταποιητών και της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ παραγωγών αγροτικών προϊόντων, μεταποιητών, εμπόρων, αλλά και τουριστικών επιχειρηματιών ενισχύεται η διοργάνωση διαγωνισμών, εκθέσεων και τοπικών παραδοσιακών εκδηλώσεων για τη διάδοση νέων προϊόντων και τεχνικών (πιλοτικά έργα μικρής κλίμακας ή έργα επίδειξης παραγωγής και εμπορίας).

Βασικός στόχος των δράσεων του μέτρου είναι αφενός η μεταστροφή της αγροτικής παραγωγής της Περιφέρειας προς νέα επώνυμα / βιολογικά προϊόντα, υψηλής ποιότητας, αξιοποιώντας αποτελέσματα της γεωργικής και κτηνοτροφικής έρευνας και αφετέρου ο προσανατολισμός της προς την καθετοποίηση της πρωτογενούς αγροτικής παραγωγικής διαδικασίας για τη

δημιουργία πολλαπλασιαστικών και διαχεόμενων σε μεγάλο χρονικά ορίζοντα αποτελεσμάτων και ωφελειών. Ο εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής σε ανταγωνιστική επιχειρηματική βάση είναι η κυρίαρχη επιλογή όλων των δραστηριοτήτων του Μέρου. Οι επιμέρους στόχοι του Μέρου αφορούν στην αύξηση της παραγωγικότητας του τομέα με αύξηση του κατ' απασχολούμενο αγροτικού προϊόντος, τη βελτίωση της ποιότητας, την προώθηση τοπικών γεωργικών προϊόντων ποιότητας, τη μείωση της υποαπασχόλησης στον τομέα, την προσέλκυση νέων αγροτών.

Αναμένεται δε σημαντική αύξηση του ποσοστού παραγωγής σε επώνυμα / οικολογικά αγροτικά προϊόντα, η οποία σήμερα βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα

Σε άμεση συνέργια και συμπληρωματικότητα με το μέτρο 2.1.5, στο πλαίσιο του οποίου ενισχύονται η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για την εξασφάλιση υψηλής φυσικής αξίας στην αειφόρο γεωργία, συμβατή με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, με κατεύθυνση στην ενίσχυση οικολογικών καλλιεργητικών μεθόδων και την παραγωγή προϊόντων προωθούμενων ειδών και ποικιλιών, το μέτρο 2.1.6 καλείται να ενισχύσει τη διαφοροποίηση της αγροτικής παραγωγής με καινοτομικές δράσεις, αξιοποιώντας τα αποτελέσματα έρευνας και τεχνολογίας, τόσο στην πρωτογενή εκμετάλλευση όσο και στην πρώτη μεταποίηση των προϊόντων.

Η συμβολή του μέτρου στους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται είναι σημαντική. Η αναδιοργάνωση και ο εκσυγχρονισμός της παραγωγικής δραστηριότητας του πρωτογενή τομέα με ευρεία καθετοποίηση στη μεταποίηση και εμπορία είναι η κυρίαρχη κατεύθυνση της πολιτικής για τη μεταστροφή της αγροτικής παραγωγής από τον παραδοσιακό της χαρακτήρα σε σύγχρονη επιχειρηματική δραστηριότητα. Έτσι εξασφαλίζεται απασχόληση και ικανό εισόδημα για τη δημιουργία αυτόνομης οικονομικής βάσης στις αγροτικές περιοχές, με την αύξηση της προστιθέμενης αξίας που προκύπτει για την τοπική οικονομία, η οποία σε συνδυασμό με τη βελτίωση και συμπλήρωση των βασικών αγροτικών και τεχνικών υποδομών, καθώς και των κοινωνικών υποδομών, των υποδομών και λοιπών δράσεων για την

προστασία και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, θα στηρίξει την ανασυγκρότηση και την αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου στην Περιφέρεια.

- **Ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων του μέτρου και σημαντικότητα ως προς την επίτευξη του στόχου του Μέτρου**

Η εξυγίανση της αγροτικής παραγωγής που αποτελεί τον κύριο στόχο του μέτρου υποδεικνύει ως άμεση προτεραιότητα την ανάπτυξη νέων, διαφοροποιημένων, ποιοτικών προϊόντων.

Πρωταρχική σημαντικότητα έχουν οι δράσεις έρευνας εκπόνησης ερευνών αγοράς και σχεδιασμού για την καλλιέργεια τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και στη συνέχεια βιολογικών προϊόντων αναφορικά με την πιστοποίηση της ποιότητάς τους, της ονομασίας προέλευσης και ιδιοτυπίας.

Ακολουθώντας τις δράσεις του μέτρου στο στάδιο της μεταποιητικής δραστηριότητας αγροτικών προϊόντων (και κατ' αντιστοιχία με την πρωτογενή παραγωγή) προτεραιότητα λαμβάνουν, η πιστοποίηση κατά HACCP, η διασφάλιση της ποιότητας της παραγωγικής διαδικασίας κατά τα πρότυπα της σειράς 150 9000 και η σήμανση ονομασίας προέλευσης ή τα πιστοποιητικά ιδιοτυπίας και η περιβαλλοντική διαχείριση.

Οι δραστηριότητες που προβλέπονται στο μέτρο για τη διάδοση νέων τεχνικών στον τομέα της παραγωγής και εμπορίας νέων ποιοτικών προϊόντων προϋποθέτουν την ανάπτυξη των παραπάνω δράσεων-καθώς η Περιφέρεια έχει να παρουσιάσει, έστω και σε πολύ μικρό ποσοστό, βιολογικά προϊόντα και προϊόντα ονομασίας προέλευσης- για την ενημέρωση των αγροτών, των μεταποιητών, και των εμπόρων αγροτικών προϊόντων.

- **Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων & ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις.**

Στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου προβλέπονται τρεις βασικές κατηγορίες πράξεων:

1. Άυλες ενέργειες, όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες και υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών μελετών, των μελετών σκοπιμότητας - σχεδιασμού - έρευνας αγοράς, καθώς και δραστηριότητες συναφείς με την ανάπτυξη ποιοτικών γεωργικών προϊόντων.
2. Βασικές παρεχόμενες υπηρεσίες προς τον αγροτικό πληθυσμό και την αγροτική οικονομία της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
3. Ενίσχυση δράσεων που προβλέπουν την ετοιμασία και υλοποίηση ολοκληρωμένων επιχειρησιακών σχεδίων προώθησης εξαγωγών.

Ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, οι δράσεις που ενισχύονται αναφέρονται στα:

- Ετοιμασία και υλοποίηση ολοκληρωμένων επιχειρησιακών σχεδίων δράσης προώθηση των εξαγωγών.
- Εμπορία προϊόντων ποιότητας.
- Προετοιμασία για την αναγνώριση και πιστοποίηση των προϊόντων ποιότητας.
- Καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης Εφαρμογή καινοτόμων δράσεων στην πρωτογενή παραγωγή.
- Τοπικές εκδηλώσεις, εκθέσεις κ.λ.π. με σκοπό τη διατήρηση και διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς, την διάθεση των τοπικών προϊόντων καθώς και τη διατήρηση παραδοσιακών τεχνών.
- Μικρά πιλοτικά έργα με σκοπό τη διάδοση νέων τεχνικών παραγωγής στο γεωργικό τομέα, με σκοπό την ενσωμάτωση τους στην τοπική παραγωγική διάρθρωση.

- Ποσοτικοποίηση στόχων Μέτρου - Δείκτες πραγματοποίησης (εκρών) Αναμενόμενα αποτελέσματα – Επιπτώσεις

Α.ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003*	ΣΤΟΧΟΣ 2006
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ	ΑΡ.	14		30
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ	ΑΡ.			100
Β.ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ				
ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ	ΣΤΡΕΜΜ			**
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΝΘΡΩΠΟΕΤΗ			30
Γ. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ				
ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΑΡ.			9

*Συμπληρώνεται για τους Δείκτες Επίδοσης του Προγράμματος

**Θα ποσοτικοποιηθεί κατά την έναρξη υλοποίησης

Πηγή: Περιφέρεια Πελοποννήσου

Γ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Η εφαρμογή του μέτρου προϋποθέτει πλήρη ενημέρωση των πιθανών ωφελούμενων. Η υλοποίηση του θα γίνεται κατόπιν ανοικτής προκήρυξης από τους τελικούς δικαιούχους του μέτρου προς τους αποδέκτες των ενισχύσεων.

Οι δράσεις που αφορούν στην ενίσχυση των επιχειρησιακών σχεδίων για την προώθηση των εξαγωγών των γεωργικών προϊόντων, νωπών και μεταποιημένων εθνικής εμβέλειας και προϊόντων αναγνωρισμένης ποιότητας,

θα υλοποιηθούν βάσει της ΚΥΑ 506/02 όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

Οι δράσεις που αφορούν στην εμπορία προϊόντων ποιότητας και καθιέρωση των συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης θα υλοποιηθούν βάσει της ΚΥΑ 506/02 όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

Οι δράσεις που αφορούν βασικές υπηρεσίες προς τον αγροτικό πληθυσμό και την αγροτική οικονομία θα υλοποιηθούν βάσει της ΚΥΑ 505/02 όπως αυτή ισχύει κάθε φορά, εκτός από τις αρμοδιότητες της δομής στήριξης, τις οποίες ασκεί ο Τελικός Δικαιούχος.

3.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

3.2.1 Πορεία Υλοποίησης Δράσεων Ενίσχυσης ΜΜΕ στο ΠΕΠ. Μέτρα 1.3-1.5 (Μεταποίησης) , 3.1- 3.3 (Τουρισμός) & Μέτρο 2.1.6.(Προώθηση Προϊόντων.)

Στο πλαίσιο των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΠΕΠ) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 (και κατά συνέπεια και στο ΠΕΠ Πελοποννήσου) δίνεται στήριξη σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις στους τομείς της Μεταποίησης, του Τουρισμού και της Προώθησης Προϊόντων.

Πιο συγκεκριμένα στο μέτρο 1.3 που αφορά την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων για επέκταση και εκσυγχρονισμό του μεταποιητικού τομέα, στη διάρκεια των 6 προσκλήσεων εγκρίθηκαν 35 επενδυτικές προτάσεις από τις οποίες υλοποιήθηκαν οι 32.Ο προϋπολογισμός της Δημόσιας Δαπάνης(Δ.Δ.)αρχικά ανήλθε στο ποσό των 29.673.000 ευρώ αλλά κατά την έγκριση των παραπάνω προτάσεων το ποσό του προϋπολογισμού ήταν 6.326.000 ευρώ Δ.Δ. Τελικά το ποσό το οποίο δαπανήθηκε ήταν 4.667.000 ευρώ Δ.Δ. Η απορροφητικότητα για το μέτρο 1.3 έφτασε το ποσοστό 73%.

Κατά την εφαρμογή του μέτρου 1.5 που σχετίζεται με τη διεύρυνση, τον

εκσυγχρονισμό της παραγωγικής, διοικητικής λειτουργίας & εξαγωγικής δραστηριότητας των ΜΜΕ από το οποίο ωφελούνται κυρίως οι μεταποιητικές ΜΜΕ, στη διάρκεια των 2 πρώτων προσκλήσεων, εγκρίθηκαν 229 αιτήσεις από τις οποίες υλοποιήθηκαν οι 157. Ο προϋπολογισμός για την υλοποίηση του παραπάνω μέτρου ανήλθε στο ποσό των 11.700.000 ευρώ Δ.Δ. αλλά κατά την έγκριση του ο προϋπολογισμός της Δ.Δ έφτασε τα 13.580.000 ευρώ. Το ποσό το οποίο τελικά δαπανήθηκε ήταν 6.986.000 ευρώ Δ.Δ. Η απορροφητικότητα για το μέτρο 1.5 σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία είναι 51%.

Κατά την πορεία υλοποίησης του μέτρου 3.1 το οποίο αφορά την ανάπτυξη ιδιωτικών τουριστικών υποδομών από το οποίο ωφελούνται τουριστικές επιχειρήσεις υπάρχουσες και νέες, εγκρίθηκαν 171 επενδυτικές προτάσεις αλλά τελικά υλοποιήθηκαν οι 145. Ο προϋπολογισμός για το μέτρο 3.1 ήταν 25.523.000 ευρώ Δ.Δ. αλλά κατά την έγκριση του το ύψος της Δ.Δ. ανήλθε στο ποσό των 18.100.000 ευρώ. Το ποσό το οποίο τελικά δαπανήθηκε ήταν 13.261.000 ευρώ Δ.Δ. Το ποσοστό απορρόφησης για το μέτρο 3.1 είναι 73%.

Όσον αφορά το μέτρο 3.3 το οποίο εφαρμόζει καινοτόμες δράσεις στον εκσυγχρονισμό και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών ΜΜΕ στη διάρκεια των 2 πρώτων προσκλήσεων εγκρίθηκαν 10 επενδυτικές προτάσεις από τις οποίες τελικά υλοποιήθηκαν οι 7. Ο προϋπολογισμός για το μέτρο 3.3 ήταν 11.000.000 ευρώ Δ.Δ. αλλά κατά την έγκριση του το ύψος της Δ.Δ. ήταν 355.863 ευρώ. Το ποσό το οποίο τελικά δαπανήθηκε ήταν 94.900 ευρώ Δ.Δ. Σε αυτό το μέτρο το ποσοστό απορρόφησης είναι 26%.

Κατά την πορεία εφαρμογής του μέτρου 2.1.6. που αποβλέπει στην προώθηση προϊόντων και εφαρμόζει καινοτόμες δράσεις στην αγροτική παραγωγή έχουν ενεργοποιηθεί 2 κύκλοι προκηρύξεων για την υποβολή επενδυτικών προτάσεων. Ο προϋπολογισμός στα πλαίσια των 2 αυτών κύκλων έχει ανέλθει στο ποσό των 5.991.000 ευρώ Δ.Δ. ενώ τελικά δαπανήθηκαν 800.000 ευρώ. Η απορροφητικότητα για τον α' κύκλο ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό 28% ενώ για το β' κύκλο ενίσχυσης το ποσοστό της απορρόφησης βρίσκεται σε εξέλιξη.

3.3.ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Κράτος μέσα από το Γ' Κοινοτικό

Πλαίσιο Στήριξης στηρίζουν επενδυτικές πρωτοβουλίες και την επιχειρηματικότητα, προσφέροντας οικονομική ενίσχυση στις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και του τουρισμού. Ενισχύονται έτσι οι υφιστάμενες ή υπό ίδρυση νέες επιχειρήσεις, με φυσικό επακόλουθο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Κυρίαρχος σκοπός των μέτρων 1.3 & 1.5 είναι ο εκσυγχρονισμός των ΜΜΕ, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, η αύξηση του πάγιου κεφαλαίου της μεταποίησης στην περιφέρεια και η ενδυνάμωση της εξωστρέφειας της παραγωγής της. Μέσα από τα μέτρα 3.1 και 3.3 αυξάνεται η πληρότητα των καταλυμάτων, αναβαθμίζεται το τουριστικό προϊόν, βελτιώνεται η ανταγωνιστικότητα των τουριστικών ΜΜΕ και ενισχύεται το επίπεδο του τουριστικού προϊόντος της περιφέρειας. Τέλος οι στόχοι του μέτρου 2.1.6 αποβλέπουν στην προώθηση των τοπικών γεωργικών προϊόντων, στη βελτίωση του παραγόμενου γεωργικού προϊόντος και στην προσέλκυση νέων αγροτών.

Με τα υλοποιούμενα έργα ενίσχυσης ΜΜΕ στο ΠΕΠ Πελοποννήσου τονώνεται η περιφερειακή οικονομία και δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας στην Περιφέρεια. Απόρροια αυτού είναι η μείωση της ανεργίας και η συγκράτηση του πληθυσμού στην περιφέρεια. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με στοιχεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τα μέτρα 1.3 & 1.5 από τα οποία ωφελούνται οι ΜΜΕ του μεταποιητικού τομέα συνέβαλαν στη δημιουργία 523 νέων θέσεων εργασίας. Παράλληλα με τα μέτρα 3.1 & 3.3 από τα οποία ωφελούνται τουριστικές ΜΜΕ επιχειρήσεις δημιουργήθηκαν 407 νέες θέσεις εργασίας, δημιουργήθηκαν 290 νέες κλίνες και εκσυγχρονίστηκαν 6373 κλίνες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από την ερευνά στα πλαίσια της πτυχιακής μου άσκησης με τίτλο ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, συμπεραίνουμε ότι η Ελλάδα ενισχύεται με σημαντικούς πόρους από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής. Οι πόροι αυτοί αναμένεται να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, να οδηγήσουν σε πραγματική σύγκλιση με τις υπόλοιπες οικονομίες των κρατών μελών και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των βασικών ελλείψεων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, κυρίως στους τομείς των υποδομών, της ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων και της παραγωγικότητας.

Η στήριξη που παρέχει στην Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματοποιείται μέσω α) του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, β) των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και γ) του Ταμείου Συνοχής. Πιο συγκεκριμένα για την επίτευξη των στόχων του το Γ' ΚΠΣ υλοποιεί 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας και στα οποία έχει κατανεμηθεί το 1/3 περίπου των διαθέσιμων πιστώσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000-2006.

Μέσα από την υλοποίηση του ΠΕΠ Πελοποννήσου διερευνούνται οι δυνατότητες και οι τρόποι παροχής υποστήριξης προς τις ΜΜΕ, μέσω σχεδιασμού και δημιουργίας κατάλληλων προγραμμάτων που θα συμβάλλουν στην επίλυση των διάφορων προβλημάτων τους και στην περαιτέρω ανάπτυξη τους. Το ΠΕΠ Πελοποννήσου δίνει μεγάλη έμφαση στην ενίσχυση των ΜΜΕ στους τομείς: α) της μεταποίησης, άξονας προτεραιότητας 1, Μέτρα 1.3 & 1.5, β) του τουρισμού, άξονας προτεραιότητας 3, Μέτρα 3.1 & 3.3 και γ) της προώθησης προϊόντων, άξονας προτεραιότητας 2, Μέτρο 2.1.6.

Το εύρος των δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στοχεύουν στην ενίσχυση και στήριξη, κατά άμεσο ή έμμεσο τρόπο, των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), είναι τεράστιο. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κοινώς αποδεκτό ότι οι ΜΜΕ, αποτελούν σημαντικό παράγοντα στην αύξηση της απασχόλησης και τη δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων και δυνατοτήτων για περαιτέρω οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Η σπουδαιότητα που δίνεται στην ενίσχυση των ΜΜΕ μέσω του ΠΕΠ έγκειται στο γεγονός ότι οι ΜΜΕ έχουν πολλές δυνατότητες, λόγω της ευελιξίας τους και της απλής οργανωτικής τους δομής που τις χαρακτηρίζει στην αντιμετώπιση κρίσιμων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων.

Συμπερασματικά αρκετές επενδύσεις και μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενισχύονται με κονδύλια του ΠΕΠ Πελοποννήσου. Οπότε έχουμε ένα πλαίσιο στήριξης ειδικά των μονάδων μεταποίησης και τουρισμού, που αποτελούν κρίσιμους τομείς της βελτίωσης των ρυθμών ανάπτυξης και της μείωσης της ανεργίας.

Μέσα από τα χρηματοδοτικά προγράμματα παρέχονται ευκαιρίες ανάπτυξης στις ΜΜΕ και ιδιαίτερα σε αυτές που δραστηριοποιούνται στις λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες της χώρας και δίνεται η δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων σε αυτές που δεν δραστηριοποιούνται σε κεντρικό επίπεδο, βιώνουν προβλήματα προσαρμοστικότητας και έχουν αδυναμία πρόσβασης στο χρηματοοικονομικό σύστημα.

Φυσικό επακόλουθο της ενίσχυσης των ΜΜΕ είναι η τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, η διατήρηση θέσεων εργασίας και η δημιουργία νέων με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού στην περιφέρεια της χώρας και την αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Συνοψίζοντας στο πλαίσιο της παραπάνω έρευνας κατέστη σαφές ότι μέσω του ΠΕΠ Πελοποννήσου προγραμματίζονται και χρηματοδοτούνται έργα και δράσεις που δημιουργούν υποδομές σε όλους τους βασικούς τομείς ανάπτυξης της περιφέρειας, με ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενίσχυση των τομέων του τουρισμού της μεταποίησης και της προώθησης προϊόντων. Ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, παρέχονται ευκαιρίες για την ένταξη του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, στηρίζεται και ενισχύεται η ανάπτυξη της υπαίθρου, προωθείται η κοινωνική και οικονομική συνοχή της περιφέρειας.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω η ενίσχυση των ΜΜΕ είναι μείζονος σημασίας στη δημιουργία μιας δυναμικής Περιφέρειας που θα συμβάλει με κάθε πρόσφορο τρόπο στην τοπική ανάπτυξη. Έτσι θα προκύψει ένα ανταγωνιστικό παραγωγικό περιβάλλον με ιδιαίτερη στήριξη στις μονάδες της

μεταποίησης και του τουρισμού, που αποτελούν κρίσιμους τομείς της βελτίωσης των ρυθμών ανάπτυξης και θα δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες απασχόλησης οι οποίες θα συνδράμουν στη μείωση της ανεργίας και ως εκ τούτου στην ανάπτυξη της υπαίθρου και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Περιφέρεια Πελοποννήσου

Περιφέρεια Πελοποννήσου (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΕΠ Πελοποννήσου 2000-2006)

Επιμελητήριο Μεσσηνίας

Ε.Σ.Υ.Ε. (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος)

Νομαρχία Μεσσηνίας (Υπηρεσία Στατιστικής)

Άρθρο του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΟΥΚΟΛΙΑ (Οικονομολόγου - Επιχ. Ερευνητή)

Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών / Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης/
Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα / Δράσεις της <<Κοινωνίας
της Πληροφορίας>> / Ενημερωτικός Οδηγός 2006

<http://www.peloponnisos.gr/antagonistikotita.htm>

<http://www.statistics.gr>

<http://www.eommex.gr>

<http://www.info3kps.gr>

<http://astika.ependyseis.gr>

<http://www.taxheaven.gr>